

LAPPEENRANNAN TEKNILLINEN YLIOPISTO

Kauppatieteiden tiedekunta

Kauppatieteiden kandidaatin tutkinnon tutkielma

Talousjohtaminen

Veroedullisuuden vaikutus yritysmuodon valintaan – yksityisliike vai yhden hengen osakeyhtiö

Impact of taxation's cheapness on the choice of a company form – sole proprietorship or private joint-stock company

6.5.2012

Tekijä: Mari Matikainen

Opponentti: Jenni Halme

Ohjaaja: Satu Pätäri

Sisällysluettelo

1	JOHDANTO	1
1.1	Tutkimuksen taustaa.....	1
1.2	Tutkimuksen tavoitteet, tutkimusongelma ja rajaukset.....	2
1.3	Tutkimusmenetelmä ja -aineisto	4
1.4	Tutkimuksen rakenne	5
2	YKSITYISLIIKKEEN JA OSAKEYHTIÖN VEROTUS.....	6
2.1	Taustaa verotuksesta ja tuloverojärjestelmästä.....	6
2.1.1	Verouudistus 2012.....	7
2.1.2	Kansainväliset tutkimukset verotuksesta	9
2.2	Yksityisliikkeen verotus.....	10
2.3	Osakeyhtiön verotus.....	12
2.3.1	Osakeyhtiön nettovarallisuus	14
2.3.2	Palkka ja muut voitonjakomuodot	15
2.4	Yritysmuodon muuttaminen	17
2.5	Verosuunnittelu.....	19
3	AINEISTON KUVAUS JA ANALYYSI	22
3.1	Aineiston kuvailu ja käyttö	23
3.2	Esimerkkilaskelma: tulotaso 40 000 euroa	26
3.3	Esimerkkilaskelma: tulotaso 100 000 euroa	29
3.4	Esimerkkilaskelma: tulotaso 200 000 euroa	32
3.5	Tulosten koonti	35
4	JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO	39
	LÄHTEET	41
	LIITTEET	
	Liite 1. Tulos 40 000 euroa ja nettovarallisuus 0 euroa	
	Liite 2. Tulos 40 000 euroa ja nettovarallisuus 50 000 euroa	
	Liite 3. Tulos 40 000 euroa ja nettovarallisuus 150 000 euroa	
	Liite 4. Tulos 40 000 euroa ja nettovarallisuus 350 000 euroa	
	Liite 5. Tulos 100 000 euroa ja nettovarallisuus 0 euroa	
	Liite 6. Tulos 100 000 euroa ja nettovarallisuus 50 000 euroa	
	Liite 7. Tulos 100 000 euroa ja nettovarallisuus 150 000 euroa	
	Liite 8. Tulos 100 000 euroa ja nettovarallisuus 350 000 euroa	

Liite 9. Tulos 100 000 euroa ja nettovarallisuus 700 000 euroa

Liite 10. Tulos 200 000 euroa ja nettovarallisuus 0 euroa

Liite 11. Tulos 200 000 euroa ja nettovarallisuus 50 000 euroa

Liite 12. Tulos 200 000 euroa ja nettovarallisuus 150 000 euroa

Liite 13. Tulos 200 000 euroa ja nettovarallisuus 350 000 euroa

Liite 14. Tulos 200 000 euroa ja nettovarallisuus 700 000 euroa

1 JOHDANTO

1.1 Tutkimuksen taustaa

Yritysmuodon valintaan vaikuttavat useat eri tekijät, eikä valmista kaavaa oikean muodon valintaan ole, vaan valintatilanteita pitää tutkia tapauskohtaisesti. Valintaan vaikuttavia tekijöitä ovat esimerkiksi perustajien lukumäärä, vastuun jakautuminen, pääoman tarve, laajenemismahdollisuudet sekä yrityksen verottaminen. Verotusta pidetään kuitenkin lähes ainoana ja siten ratkaisevana tekijänä valinnassa. (Holopainen & Levonen 2008, 177)

Yhden hengen perustaessa yritystä on yritysmuotovaihtoehtoja kaksi: yksityisliike tai yhden hengen osakeyhtiö. Molemmissa yritysmuodoissa vastuu jakautuu hyvin samankaltaisesti, sillä vaikka osakeyhtiön omistaja ei olekaan vastuussa yhtiön veloista koko henkilökohtaisella omaisuudellaan, hän joutuu usein antamaan omavelkaisen takauksen yhtiön veloista (Kukkonen 2010, 10). Toisaalta osakeyhtiö tarjoaa yrittäjälle paremmat mahdollisuudet laajentaa toimintaa ja hankkia pääomia. Kuitenkin suurin ero näitä yritysmuotoja verratessa koskee niiden verotusta.

Tulon verottaminen eri yritysmuodoissa poikkeaa merkittävästi toisistaan ja se aiheuttaakin klassisen ja merkittävän verosuunnitteluongelman. Oikean yritysmuodon valinnalla voi näin ollen olla merkittäviä veroseuraamuksia. Yrittäjän tuleekin määrittää yritystä perustaessaan, mikä yritysmuoto on edullisin eli mikä muoto tuottaa pienimmät verot. (Myrsky 2010, 395-396)

Suomessa uudistettiin juuri verolainsäädäntöä muutosten tullessa voimaan vuoden 2012 alussa. Tästä johtuen eri yritysmuotojen paremmuutta veroedullisuuden näkökulmasta ei ole ehditty tutkia kattavasti. Verouudistus muutti yhteisöverokantaa, pääomatuloveroa sekä osingon verovapauden määrää. Ensinnäkin yhteisöverokanta laski 1,5 prosenttiyksikköä 24,5 prosenttiin, jotta saataisiin turvattua yritysverotuksen kansainvälistä kilpailukykyä (Veronmaksajain keskusliitto ry 2012). Pääomatulovero nostettiin 30 prosenttiin aikaisemmasta 28 prosentista. Lisäksi siitä tehtiin progressiivinen, mikä tarkoittaa, että yli 50 000 euron menevästä osasta joutuu maksamaan 32

prosenttia veroa. Myös osingon verovapautta laskettiin entisestä 90 000 eurosta. Osingon verovapaaksi osuudeksi lasketaan 9 prosenttia yrityksen nettovarallisuudesta, mutta sen nykyinen maksimiraja on 60 000. (Vero 2012)

Ennen verouudistusta tuloksen ja nettovarallisuuden ollessa pieniä yksityisliikkeen verotus oli tiettyyn pisteeseen saakka osakeyhtiömuotoa edullisempaa. Uudet verokantamuutokset kuitenkin keventävät osakeyhtiön verotusta alentamalla yhtiöverokantaa. Vastaavasti yksityisliikkeen verotus kiristyy pääomaverokannan noustessa ja muuttuessa progressiiviseksi. Voiko osakeyhtiö olla yhä useammille aloittaville yrittäjille verotuksellisesti edullisin vaihtoehto? (Markku Järvenoja 2012)

1.2 Tutkimuksen tavoitteet, tutkimusongelma ja rajaukset

Tutkielman tavoitteena on tutkia yhden hengen yrittäjälle mahdollisten yritysmuotojen verotuksellisia eroavaisuuksia sekä rakentaa kokonaiskuvaa veroedullisimmista ratkaisuista eri olosuhteiden vallitessa. Tutkielmassa käsitellään erityisesti yksityisliikkeen ja osakeyhtiön tuloksen verotusta, mutta myös muita tyypillisiä tilanteita, joissa niiden verotusratkaisut eroavat. Näistä mainittakoon erityisesti verosuunnittelun ja yritysmuodon muuttamisen. Lisäksi perehdytään lähemmin osakeyhtiön varojenjako-keinoihin, peiteltyyn osingon jakoon sekä yhtiömuodon sivuuttamiseen. Kvantitatiivisten laskuesimerkkien avulla pyritään selvittämään yrityksen tulosta ja nettovarallisuutta muuttamalla, kumpi yritysmuoto on eri tilanteissa veroedullisin.

Tutkielman pääongelma on

- Millaisissa tilanteissa yhden hengen yrittäjälle on verotuksellisesti edullisempaa valita yksityisliike kuin yhden hengen osakeyhtiö?

Seuraavien alaongelmien avulla pyritään antamaan vastaus pääongelmaan

- Onko olemassa laskennallisia rajoja, joiden puitteissa yrittäjän kannattaa valita yksityisliike tai yhden hengen osakeyhtiö?
- Miten eri voitonjakomuotojen käyttö vaikuttaa kokonaisveroasteeseen?
- Millainen merkitys yrityksen nettovarallisuudella on kokonaisveroasteen suuruuteen?

Monilla yhden hengen yrityksen perustajilla ei ole kaupallista koulutusta, eikä tietoa yritysmuodon valintaan vaikuttavista tekijöistä. Yrityksen perustajat selvittävätkin usein eri yritysmuotoihin liittyviä verotuskysymyksiä alan asiantuntijoiden kanssa (Holopainen & Levonen 2008, 181). Sen vuoksi tutkielman sivutarkoituksena on yleis-hyödyllisen informaation tuottaminen avustamaan yhden hengen yrittäjiä yritysmuodon valintaprosessissa.

Yritysmuodon valintaan liittyy useita tekijöitä, mutta tämän tutkielman aihe rajataan koskemaan vain verotusta, sillä sitä pidetään yhtenä merkittävimmistä ja kiinnostavimmista tekijöistä. Lisäksi tutkielmassa käsitellään ainoastaan yhden hengen yrittäjälle mahdollisia yritysmuotoja, joita ovat yksityisliike ja osakeyhtiö. Tämä rajaus tehdään, sillä yhden hengen yrittäjiä on Suomessa todella paljon, mutta harvat tutkimukset käsittelevät kuitenkaan yksinään heitä. Yhden hengen yrittäjistä ei myöskään ole saatavilla ainakaan julkista tilastotietoa, joten heidän tarkka lukumääränsä ei ole tiedossa. Tilastotietoa löytyy kuitenkin alle kymmenen työntekijän mikroyrityksistä, jotka kattavat 94,4 prosenttia eli 301 155 suomalaisista yrityksistä. Näissä yrityksissä on keskimäärin yksi työntekijän omistajan lisäksi ja niiden liikevaihdon keskiarvo on 208 000 euroa (Tilastokeskus 2011). Näiden yritysten joukossa voi arvioida olevan lukuisia yhden hengen omistamia. Jos esimerkiksi 100 000 näistä yrityksistä olisi yhden hengen omistamia (31 prosenttia kaikista suomalaisista yrityksistä), eikä niissä työskentelisi muita omistajan lisäksi, niin lopuissa 200 000 yrityksessä työskentelisi keskiarvolta kaksi työntekijää. Yhden hengen yritysten todellista lukumäärää ei kuitenkaan voi kuin arvailla, mutta useat seikat viittaavat niiden hallitsevan suurta prosentuaalista osuutta suomalaisten yritysten lukumäärästä.

Aiheena tutkielma on kaikille yksin yritystä perustaville ajankohtainen, mutta se tarjoaa myös tietoa vanhoille yrittäjille oman yritysmuodon verotuksellisesta edullisuudesta. Toisin sanoen tutkielman avulla yrittäjä voi pohtia, onko joku muu yritysmuoto verotuksellisesti edullisempi, sekä voiko erilaisia voitonjakomuotoja käyttämällä saada kokonaisveroastetta alhaisemmaksi.

1.3 Tutkimusmenetelmä ja -aineisto

Tutkielmaan käytetään kuvailevaa eli deskriptiivistä tutkimusmenetelmää. Sitä käyttämällä pyritään luomaan mahdollisimman todenmukaisesti ja tarkasti katsaus yksityisliikkeen ja osakeyhtiön verotukseen. Laadullisen materiaalin lisäksi työssä on kvantitatiivisia piirteitä, jotka ilmenevät verolaskelmien muodossa. Verolaskelmat toteutetaan kummallekin yritysmuodolle ja niiden käytössä oleville voitonjakotavoille muuttamalla yrityksen tulosta sekä nettovarallisuutta. Tutkielmassa on siis molempia, kvalitatiivista ja kvantitatiivista piirteitä.

Empiirisenä aineistona käytetään jo edellä mainittuja verolaskelmia, joiden valitut tulokset ja nettovarallisuusasteet pohjautuvat Voitto+ -tilinpäätöstietokannasta (Asiakastieto Oy:n tuottama tietokanta) valittujen yksityisliikkeiden tilinpäätöstietoihin. Tietokannasta valitaan vuodelta 2010 löytyvien yksityisliikkeiden tilinpäätöstiedot, ja niiden tulokset sekä nettovarallisuusasteet kirjataan ylös analysointia varten. Oikeiden yritysten tuloksia ja nettovarallisuusasteita hyödyntämällä pyritään määrittämään tyyppillisiä yhden hengen yrityksiä ja käyttämään niitä verolaskelmien pohjana. Tällöin laskelmat eivät ole kuvitteellisia, vaan ne pohjautuvat todellisuuteen. Näiden esimerkkilaskelmien avulla pyritään määrittämään tilanteet, joissa yksityisliike on osakeyhtiötä veroedullisempi yritysmuoto. Laskelmat ovat yksinkertaistuksia todellisuudesta eivätkä ne ota huomioon kaikkia muuttujia, kuten mahdollisia tilikauden tuloksen oikaisuja.

Kirjallisena aineistona käytetään pääasiassa kotimaista kirjallisuutta, joka käsittelee yrityksen perustamista, verotusta ja verosuunnittelua. Lisäksi käytetään artikkeleita kotimaisista ammattilehdistä, kuten Tilintarkastus ja Tilisanomat, mutta tutustutaan myös kansainvälisten artikkelien kautta aikaisempiin verotuksesta tehtyihin tutkimuksiin tutkielman viitekehystä määriteltäessä. Juuri tapahtuneesta verouudistuksesta johtuen monissa kirjallisissa lähteissä oleva tieto on vanhentunutta, varsinkin koskien verokantoja. Tästä syystä aineistona käytetään verkkolähteitä luotettavilta vero- ja lakisivustoilta.

1.4 Tutkimuksen rakenne

Tutkielma jakautuu neljään päälukuun. Toisessa luvussa käsitellään pääasiassa teoriaa liittyen yksityisliikkeen ja osakeyhtiön verotukseen. Luvun alussa perehdytään myös hieman verotukseen yleisemmällä tasolla, juuri tapahtuneen verouudistuksen tuomiin muutoksiin sekä verotukseen kansainvälisenä tutkimuskohteena. Luvun loppupuolella käydään läpi yritysmuotoihin liittyviä tilanteita, joissa niiden veroratkaisut eroavat oleellisesti, kuten yritysmuodon muuttaminen ja verosuunnittelu.

Kolmas luku on hyvin kvantitatiivispainotteinen ja siinä tehdään verolaskelmia muuttamalla yrityksen tulosta ja nettovarallisuutta. Esimerkkilaskelmat toteutetaan kolmelle eri tuloksen saaneelle yksityisliikkeelle ja osakeyhtiölle, jotka valitaan Voitto+ -tilinpäätöstietokannan avulla. Nettovarallisuutta muuttamalla tutkitaan varallisuuden vaikutusta yrityksen kokonaisverorasitteeseen. Kyseisessä luvussa pyritään saamaan selville, kumpi yritysmuoto on eri olosuhteiden vallitessa verotuksellisesti edullisempi. Viimeisessä luvussa käsitellään tutkielman johtopäätökset, pyritään jäsentämään vastaus tutkimusongelmaan ja pohditaan mahdollisia jatkotutkimuskohteita.

2 YKSITYISLIIKKEEN JA OSAKEYHTIÖN VEROTUS

2.1 Taustaa verotuksesta ja tuloverojärjestelmästä

Verolla tarkoitetaan verovelvollisen julkiselle vallalle maksamaa pakollista rahasuoritusta, jonka suuruuden julkisyhteisö yksipuolisesti määrää. Verotuksen tarkoitus on tyydyttää julkisyhteisön varojen tarve, jota kutsutaan verotuksen fiskaaliseksi tavoitteeksi. Verotus pyritään toteuttamaan oikeudenmukaisesti ja yksinkertaisesti, mutta sen onnistumisesta ei olla yksimielisiä. (Myrsky & Ossa 2008, 15, 31, 35)

Verotuksella on vaikutus jokaisen suomalaisen yrittäjän ja yrityksen jokapäiväiseen elämään. Verotus onkin yksi merkittävimmistä yritystoiminnassa huomioitavista seikoista. Suuri osa yrittäjistä toimii kuitenkin tuntematta lainkaan verolainsäädäntöä, ja näin antaa verottajan päättää, mitä se yrityksestä ottaa, vaikka asian tulisi olla juuri päinvastoin. (Siikarla 2007, 9) Yritystä perustaessaan yrittäjän tulee ensinnäkin tutkia vaihtoehtoisia yritysmuotoja, sillä eri yritysmuotojen välillä on suuria eroja yrityksen ja sen omistajan verokohtelussa. Yritysmuodon valinnassa tulee ottaa huomioon myös verotettavan tulon luonne, suuruus sekä mahdolliset voitonjakosuunnitelmat. (Kukkonen & Walden 2010, 25, 31)

Yrityksen harjoittaman toiminnan luonne vaikuttaa sen verotukselliseen kohteluun. Yritystä voidaan verottaa tulonsa perusteella kolmen eri verolain mukaan: elinkeinoverolain, tuloverolain tai maatilatalouden tuloverolain. (Kukkonen & Walden 2010, 25) Kaikkia yrityksiä verotetaan ainakin elinkeinoverolain sekä tuloverolain mukaan, joten kaikilla yrityksillä voi olla lukuisia tulonlähteitä (Kukkonen 2011, 16). Tuloverolaissa määritellään verovelvollisiksi kaikki luonnolliset henkilöt, kotimaiset yhteisöt, yhteisetuudet ja kuolinpesät. Elinkeinoverolain mukaan verotettavaa elinkeinotuloa voi olla kaikenlaisilla elinkeinotoimintaa harjoittavilla verovelvollisilla, kuten luonnollisilla henkilöillä, yhteisöillä ja kuolinpesillä. (Niskakangas 2009, 29, 75, 77) Jos yritys harjoittaa maataloutta, niin siitä saatu tulo verotetaan maatilatalouden verolain mukaan (Myrsky & Linnakangas 2006, 36).

Taulukko 1. Tuloveroasteikko 2012 (Vero 2012).

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
16 100—23 900	8	6,5
23 900—39 100	515	17,5
39 100—70 300	3 175	21,5
70 300—	9 883	29,75

Suomessa on ollut vuodesta 1993 saakka käytössä eriytetty tuloverojärjestelmä, jossa on kaksi tulolajia: ansiotulo ja pääomatulo. Jako tapahtuu tuloverolain mukaisesti määrittämällä ensin pääomat tulot, jolloin loppuosa merkitään ansiotuloiksi. Molempia tulolajeja verotetaan nykyään progressiivisesti. Alle 50 000 euron suuruisia pääomatuloja verotetaan 30 prosentin mukaan ja yli menevää osuutta 32 prosentilla. Pääomatuloa on kaikenlainen pääoman tuotto, kuten vuokrat ja korot, ja ansiotuloja ovat esimerkiksi palkka ja eläkkeet. Pääomatulovero menee kokonaan valtiolle, kun ansiotulo-osuus jakautuu valtion, kunnan ja mahdollisesti myös kirkon välillä. Ansiotuloveroprosentit päätetään joka vuosi erikseen. (Niskakangas 2009, 33-34) Taulukosta 1 voi tarkastella tämän vuoden voimassa olevaa tuloveroasteikkoa, jota hyödynnetään myöhemmin tehtävissä verolaskelmissa.

2.1.1 Verouudistus 2012

Vuoden vaihtuessa tapahtui pitkään uumoiltu verouudistus. Millään muulla yrityksiin liittyvällä alalla lainsäädäntö ei muutu niin nopeasti kuin verolainsäädännön kohdalla. Verolainsäädäntö on lisäksi niin vaikeaselkoista, että pienen yrittäjän on vaikea selvittää, miten uudet muuttuneet säännöt vaikuttavat hänen yrityksensä verotukseen, ja miten se tulisi huomioida verosuunnittelussa. (Siikarla 2007, 9)

Useat tutkimukset ovat osoittaneet, että yritysten sijoittautumiseen vaikuttaa maan verotus. Siitä johtuen monissa OECD:n jäsenvaltioissa on ruvettu alentamaan yhtei-

söverokantoja. Suomikin liittyi mukaan kansainväliseen verokilpailuun ensimmäistä kertaa vuonna 2005 tiputtamalla verokantaa 29 prosentista 26 prosenttiin ja uudesta vuonna 2012 alentamalla sitä 24,5 prosenttiin. Myös osaavasta työvoimasta käydään globaalia taistoa, ja se onkin saanut monia maita alentamaan ylimpiä marginaaliverojaan. (Niskakangas 2009, 23)

Ennen vuotta 2006 osinkoja voitiin nostaa verovapaasti 9,585 prosenttia nettovarallisuudesta, eikä niiden määrälle ollut asetettu lainkaan ylärajaa. Vuonna 2006 osinkojen nostolle asetettiin ylärajaksi 90 000 euroa ja lisäksi niiden verovapaata prosenttiosuutta nettovarallisuudesta laskettiin yhdeksään prosenttiin (Siikarla 2007, 41-42). Tämän vuoden alussa tapahtuneessa verouudistuksessa ylärajaa alennettiin entisestään ja se on nykyisen lainsäädännön mukaan vain 60 000 euroa. Verotusta kiristettiin tältä osin siis tuntuvasti.

Lisäksi pääomatuloverokantaa nostettiin ja se muutettiin progressiiviseksi verouudistuksen myötä. Pääomatuloveroprosentti oli ennen uudistusta 28 prosenttia ja sitä nostettiin vuoden vaihteessa kaksi prosenttiyksikköä suuremmaksi eli 30 prosenttiin. Veroprosentti nousee lisäksi 32 prosenttiin yli 50 000 euron menevältä osalta.

Taulukko 2. Verouudistuksessa tapahtuneet muutokset.

	Vanha	Uusi
Yhteisöverokanta	26 %	24,5 %
Osingon verovapaus	90 000	60 000
Pääomaverokanta	28 %	30 % tai 32 %, jos > 50 000

Lopuksi kootaan vielä yhteen kaikki yritysten verotusta koskevat muutokset (taulukko 2). Ensinnäkin yhteisöverokanta aleni 24,5 prosenttiin. Toiseksi osingon verovapaata osaa pienennettiin 60 000 euroon. Kolmanneksi pääomaverokanta nostettiin 30 prosenttiin ja siitä tehtiin progressiivinen nostamalla sitä 32 prosentiksi yli 50 000 euron pääomatuloille. Lisäksi mainittakoon, että valtion tuloveroasteikkoa kevennettiin edelliseen vuoteen verrattuna.

2.1.2 Kansainväliset tutkimukset verotuksesta

Verotusta on tutkittu paljon pitkän historiansa aikana. Ennen 1980-luvun puoliväliä verotuksen tutkimusala jakautui kahteen osaan: lakitutkimuksiin, joissa tutkittiin verojen vaikutusta ulkoisiin tapahtumiin, sekä poliittisiin tutkimuksiin, joissa keskityttiin verojen vaikutukseen tulonjaossa ja tehokkuudessa. Sen jälkeen kiinnostus verotuksen tutkimiseen alkoi laskea, mutta nykyisin verotus kilpailee paikasta yhtenä laskentatoimen suosituimmista tutkimuskohteista. Tutkimuksen kohteina ovat erityisesti kansainvälinen verotus, yritysostot ja sulautuminen. (Shackelford & Shevlin 2001)

Viimeisten reilun kymmenen vuoden aikana verotustutkimukset ovat keskittyneet voimakkaammin kansainväliseen verotukseen. Esimerkiksi Devereux ja Griffith (2003) tutkivat eri maiden verotuksen vaikutusta investointien, pääoman ja yrityksen sijaintiin, sekä Morriset et al. (1999) eri maiden veropolitiikan ja kannustimien vaikutusta ulkomaalaisten tekemiin suoriin investointeihin. Myös verosuunnittelun tutkimus on alkanut saada kansainvälisiä piirteitä. Grubert (2000) tutki monikansallisten yritysten entistä aggressiivisempaa verosuunnittelua sekä valtioiden voimakkaampaa verokilpailua. Myös Hong ja Smart (2010) tutkivat kansainvälisten yritysten investointeja eri maihin verosuunnittelukeinona sekä Klassen ja Shackelford (1998) yritysten strategioita ja keinoja välttää kotimaan veroja hyödyntämällä muiden valtioiden alhaisempaa verokohtelua. Verotutkimuksien suunta on kääntynyt Hanlonin ja Heitzmanin (2010) mukaan käsittelemään yhä enemmän verojenkiertoa valtioiden monimutkaisissa järjestelmissään ja kerätessään enemmän tuloa itselleen.

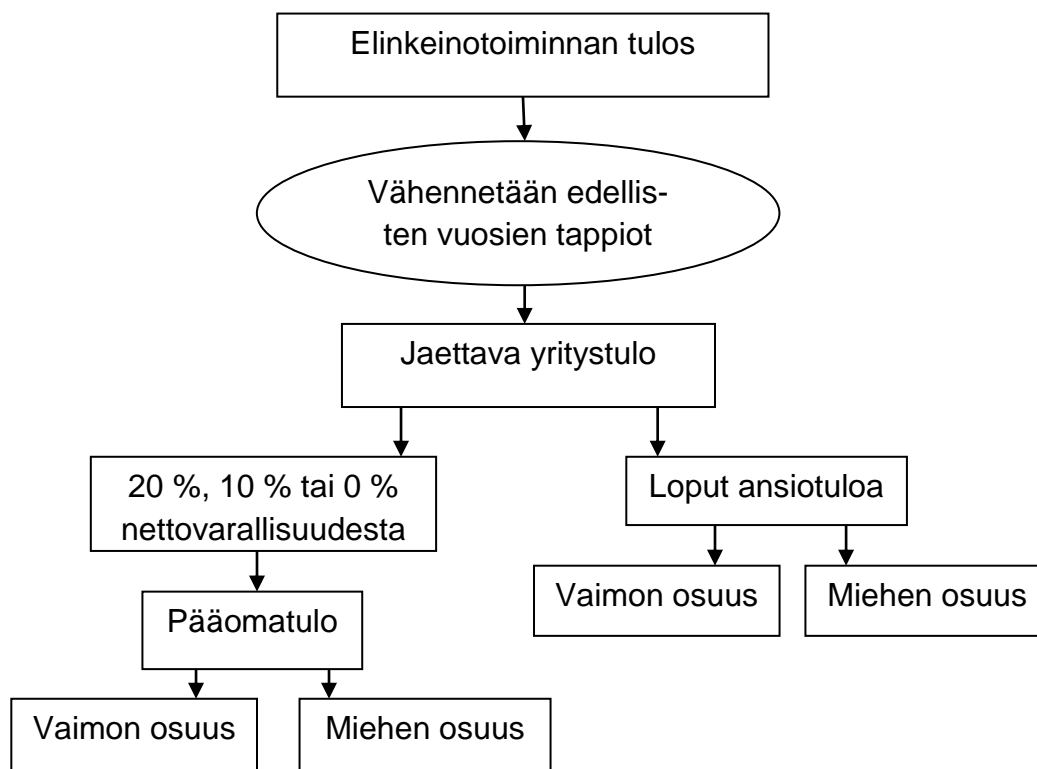
Osakeyhtiöiden verotusta on tutkittu kansainvälisesti paljon yksityisliikkeiden verotusta enemmän. Kuitenkin esimerkiksi Holtz-Eakin et al. (2000) tutkivat yksityisliikkeen omistajan verotuksen vaikutusta investointien tekoon sekä työvoiman käyttöön. Verotuksen vaikutusta yritysmuotoon on myös tutkittu suhteellisen paljon. Esimerkiksi Guentherin (1992) tutkimuksissa selvisi verotuksen vaikuttavan yritysmuodon valintaan, mutta ei-verotukselliset tekijät hallitsevat kuitenkin päätöksentekoa. Vaikka kirjallisuuden määrä yritysmuodon valinnan syistä ja seurauksista kasvaa eri tieteenalojen keskuudessa, niin sitä ei ole Hanlonin et al. (2010) mukaan tarpeeksi. Heidän mukaansa verotuksen seurauksia olisi hyvä tutkia lisää erityisesti aloittavissa yrityksissä, sillä uusien yritysten yritysmuodon valinnalla on suuri merkitys talouteen.

2.2 Yksityisliikkeen verotus

Yksityisliikkeellä tarkoitetaan luonnollisen henkilön harjoittamaa elinkeinotoimintaa liikeyrityksen muodossa. Elinkeinonharjoittaja tekee kaikki yritystä koskevat oikeustoimet omissa nimissään, joten kaikki yrityksen sitoumukset koskevat häntä itseään. Yksityisliike ja sen omistaja muodostavatkin yhtenäisen taloudellisen kokonaisuuden, josta johtuen yrittäjä vastaa yrityksen veloista koko omaisuudellaan. Edellä mainitusta seuraa myös, että liiketoiminnasta saadut tulot ovat omistajan tuloja ja hän voi käyttää niitä vapaasti yksityistaloudessaan. (Villa, Ossa & Saarnilehto 2007, 21-22)

Elinkeinonharjoittajan veronalainen tulo verotetaan henkilökohtaisena tulona elinkeinoverolain mukaan. Yrittäjän saama tulo jaetaan pääoma- ja ansiotuloksi. (Kukkonen 2010, 11–12) Jako pääoma- ja ansiotuloksi tapahtuu yrityksen nettovarallisuuden perusteella. Nettovarallisuudesta 20 prosenttia on pääomatuloa ja loput ansiotuloa. (Leppiniemi & Walden 2009, 151) Tuloverolain 38 §:n mukaan yrittäjän tekemän vaatimuksen perusteella pääomatulojen määrä nettovarallisuudesta voidaan laskea 10 tai jopa nollaan prosenttiin, jolloin koko tulo verotetaan ansiotulona. Vaatimus on tehtävä jokaiselta verovuodelta erikseen ennen verovuodelta toimitettavan verotuksen päättymistä. Pääomatuloksi luetaan kuitenkin aina nettovarallisuudesta riippumatta määrä, joka vastaa elinkeinotoiminnan käyttöomaisuuteen kuuluvien kiinteistöjen ja arvopapereiden luovutusvoittoja. (Kukkonen 2010, 12-13)

Elinkeinonharjoittaja voi harjoittaa toimintaansa yksin tai yhdessä aviopuolisonsa kanssa. Jälkimmäisessä tapauksessa yrityksen tulot jaetaan osapuolten kesken. Ansiotulo-osuus jaetaan työpanosten mukaisessa suhteessa, jolloin huomioidaan työajan lisäksi työpanoksen arvo, johon vaikuttaa ammattitaito ja työn vastuullisuus. Työpanokset oletetaan kuitenkin lähtökohtaisesti yhtä suuriksi, ellei niistä ole tehty erillistä selvitystä. (Villa et al. 2007, 227) Ansiotulojen jakaminen puoliksi on kuitenkin heikko olettaimus ja veroviranomainen voi poiketa siitä esittämänsä näytön perusteella. Pääomatulo-osuus jaetaan puolisoitten kesken heille kuuluvan nettovarallisuusosuuden perusteella. Tosin sen selvittämisen työläyden vuoksi pääsääntönä on, että pääomatulo-osuus jaetaan tasan. (Ossa 2007, 531) Yksityisliikkeen yritystulon muodostumista ja jakautumista havainnollistetaan oheisessa kuviossa 1.

Kuvio 1. Yksityisliikkeen yritystulo (Mukaillen Villa et al. 2007, 228).

Elinkeinotoimintaan kuuluvan nettovarallisuuden avulla lasketaan tulojen pääomatulo-osuus. Karkeasti sanottuna nettovarallisuus saadaan vähentämällä veronalaisista varoista velat. Yksityisliikkeellä tähän summaan lisätään myös 30 prosenttia verovuoden päättymistä edeltäneiden 12 kuukauden aikana maksetuista palkoista. (Villa et al. 228) Palkkalisäys kannustaa yrittäjiä työllistämään enemmän ja lisäksi se tasaustaa työvaltaisten yritysten asemaa, sillä niiden nettovarallisuus on yleensä pääomavaltaisia alhaisempi (Ossa 2007, 530). Elinkeinovalain 16 §:n mukaisesti yrittäjä ei kuitenkaan voi maksaa palkkaa itselleen, puolisolleen, lapselleen tai muulle perheenjäsenelle ellei tämä ole täyttänyt 14 vuotta ennen verovuoden alkua (Kukkonen 2010, 11).

Nettovarallisuuden laskenta suoritetaan taseen perusteella. Elinkeinonharjoittajan yksityistalouteen kuuluvia varoja ja velkoja ei huomioida laskelmassa. Taseen varallisuudessa näkyvät autot ja asunnot, jotka ovat todellisuudessa yksityiskäytössä, jäävät siis nettovarallisuuslaskelman ulkopuolelle. Myös muu taseessa näkyvä, mutta elinkeinotoimintaan kuulumaton omaisuus, jätetään laskelman ulkopuolelle. (Tomperi 2009, 29) Näin elinkeinonharjoittaja ei pysty lisäämään nettovarallisuutta ja sitä kaut-

ta pääomatuloja siirtämällä elinkeinon ylimääräistä varallisuutta. Elinkeinoon hyväksytään helpommin sellaiset likvidit varat, jotka yritys on omalla toiminnallaan ansainnut. Mitä lähempänä tilinpäätösajankohtaa elinkeinonharjoittaja on siirtänyt yritykseen varallisuutta, sitä todennäköisempää on, ettei varoja katsota liiketoimintaan kuuluviksi. (Kukkonen 2010, 13)

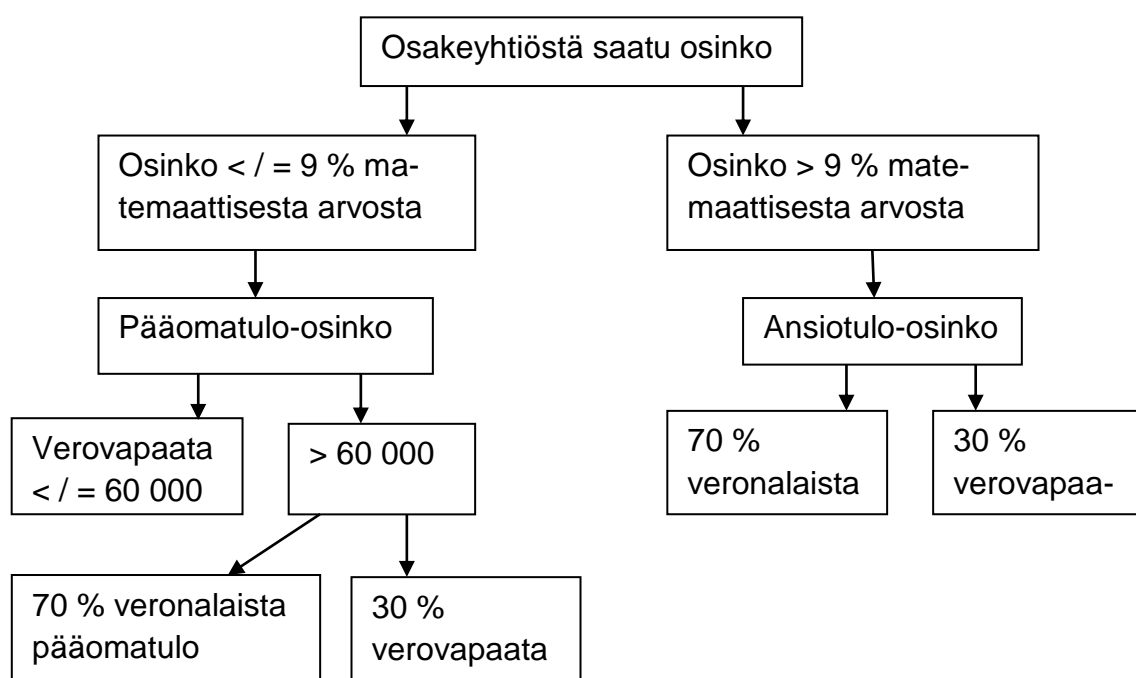
Nettovarallisuus lasketaan verovuotta edeltäneen verovuoden päättyessä elinkeinotoimintaan kuuluneiden varojen ja velkojen kautta. Mikäli toiminta on aloitettu verovuoden aikana, lasketaan nettovarallisuus verovuoden päättymishetken taseen perusteella. (Kukkonen 2010, 12) Jaettaessa yritystuloa pääoma- ja ansiotuloksi ei ole merkitystä minkä merkkisenä tulo on saatu. Esimerkiksi korko ja vuokratulot ovat pääoma- tai ansiotuloa pelkästään nettovarallisuuden perusteella. (Tomperi 2009, 32)

2.3 Osakeyhtiön verotus

Osakeyhtiömuotoja on kaksi: yksityinen ja julkinen osakeyhtiö. Ne eroavat siinä, ettei yksityisen osakeyhtiön arvopapereita saa ottaa julkisen kaupankäynnin kohteeksi. Lisäksi niiden perustamiseen vaaditaan eri määrä osakepääomaa. Yksityisen osakeyhtiön perustamiseen tarvitaan vähintään 2 500 euroa osakepääomaa ja julkiseen osakeyhtiöön 80 000 euroa. Yhtiön syntyminen edellyttää kirjallisen perustamissopimuksen tekemistä sekä yhtiön ilmoittamista rekisteröitäväksi kolmen kuukauden sisällä sopimuksen tekemisestä. (Villa, Ossa & Saarnilehto 2007, 58, 61-62, 64)

Osakeyhtiö on erillinen oikeushenkilö, joten se on sekä oikeuskelpoinen että oikeustoimikelpoinen. Sillä voi siis olla oikeuksia ja velvollisuuksia sekä itsenäinen kyky määrätä niistä. Toisin sanoen osakkeenomistajilla on rajoitettu vastuu yhtiön veloista, eli he eivät vastaa yhtiön veloista koko omaisuudellaan. (Villa, Ossa & Saarnilehto 2007, 58) Pienissä osakeyhtiöissä omistajat kuitenkin joutuvat vastaamaan yhtiön veloista omaisuudellaan takauksien ja vakuuksien kautta, joita he joutuvat antamaan rahoituksen saamiseksi (Holopainen & Levonen 2008, 178). Tässä tutkielmassa keskitytäänkin yksityisiin osakeyhtiöihin, joita poikkeuksetta yhden hengen osakeyhtiöt ovat. Jatkossa osakeyhtiöstä puhuttaessa viitataan nimenomaan yksityisiin osakeyhtiöihin.

Keskeisin ero osakeyhtiön ja yksityisliikkeen verotuksen välillä on, että osakeyhtiö on omistajistaan erillinen verovelvollinen ja sen tuloa verotetaan 24,5 prosentin yhteisöverokannan mukaan. Erillisyydestä johtuen yhtiöön voi jättää voittovaroja sisään verokannan mukaisella veroseuraamuksella. Jaettavan osingon määrä päätetään tilikausittain yhtiökokouksessa. Veroa osinkotuloista joutuu siis maksamaan vasta, kun varat nostetaan yhtiöstä. Verovapaaseen osinkoon kohdistuva verotus on siis yhdenkertaista, koska siihen kohdistuu vain yhtiövero. Muuta osinkoa verotetaan kahteen kertaan: ensin yhtiöverolla ja sitten pääoma- tai ansiotuloverolla. (Kukkonen 2010, 22, 23)

Kuvio 2. Noteeraamattoman osakeyhtiön osinkojen verotus (Tuloverolaki 1992/1535).

Tuloverolain (33 b § 1 ja 2 momentin) mukaan osakeyhtiöstä saadusta osingosta pääomatuloa on yhdeksän prosenttia osingon saajan omistamien osakkeiden matemaattisesta arvosta. Nämä pääomatulo-osingot ovat verovapaita 60 000 euroon asti, jonka jälkeen 70 prosenttia niistä on veronalaista pääomatuloa ja 30 prosenttia verovapaita. Yhdeksän prosentin yli menevä osa on ansiotuloa, josta 70 prosenttia on veronalaista ja 30 prosenttia verovapaita. Yllä oleva kuvio 2 havainnollistaa osinkojen verotuksen jakautumista pääoma- ja ansiotulo-osuuksiin.

2.3.1 Osakeyhtiön nettovarallisuus

Osakkeen matemaattisen arvon avulla lasketaan osingon verovapaa eli pääomatulo-osuus. Matemaattinen arvo määritetään jakamalla yhtiön verovuotta edeltävän vuoden tilinpäätöksen nettovarallisuus ulkona olevien osakkeiden määrällä. (Kukkonen 2010, 174-175) Tutkielmassa käsitellään osakeyhtiötä, jolla on vain yksi omistaja, ja joka tästä johtuen omistaa yhtiön kaikki osakkeet. Tällaisissa tilanteissa osakkeen matemaattinen arvo on sama kuin nettovarallisuus, joten matemaattisen arvon käsittely jätetään vähemmälle.

Nettovarallisuus saadaan laskettua vähentämällä varoista velat, vastaaviin kirjatut pitkävaikutteiset menot ja muut menot, joilla ei ole varallisuusarvoa sekä erilaiset oikaisuerät. Summaan lisätään vielä käyttöomaisuusarvopapereiden ja -kiinteistön verotusarvon ja poistamattoman hankintamenon erotus, mikäli se on positiivinen. (Koponen 2004, 185) Pienosakeyhtiöissä on kuitenkin yleistä, että osakkeiden matemaattista arvoa joudutaan korjaamaan osakastason vähennysten vuoksi. Vähennykset tehdään YEL-osakkaan käytössä olevan yhtiön asunnosta sekä vähintään 10 prosenttia omistavan osakaslainasta. Asunnon arvon vähentäminen osakkeiden arvosta edellyttää, että osakas itse tai yhdessä samassa taloudessa asuvien perheenjäsenten kanssa omistaa yli puolet osakepääomasta tai äänimäärästä, sekä että hän toimii johtavassa asemassa, kuten hallituksessa tai toimitusjohtajana. Osakaslainasta vastaava oikaisu tapahtuu vähentämällä lainan arvo osakkaan omien osakkeiden arvosta. (Kukkonen 2010, 182, 183, 188)

Nettovarallisuus kuuluu edelleen osakeyhtiön ja sen osakkaan verosuunnitteluun, sillä nettovarallisuutta kasvattamalla verovapaiden osinkojen määrää voi kasvattaa 60 000 euron kattoon saakka (Siikarla 2007, 45). Jotta osinkoa pystyttäisiin nostamaan verottomasti maksimimäärä, on nettovarallisuuden oltava 666 666,67 euroa eli karkeasti pyöristettynä 667 000 euroa. Osakeyhtiön verosuunnittelua ja nettovarallisuutta käsitellään lisää tämän luvun viimeisessä kappaleessa verosuunnittelu.

2.3.2 Palkka ja muut voitonjakomuodot

Pienosakeyhtiön omistajalla on laaja joukko vaihtoehtoja yrityksen tuottaman tulon nostamiseksi yhtiöstä. Normaalit voitonjakomuodot ovat: osinko, palkka, vuokra, korko ja luovutusvoitto. Muita mahdollisia tapoja nostaa osinkoa ovat osakaslaina ja peitelty osinko sekä erityyppiset etuudet, jotka tosin rinnastetaan verotuksessa useimmiten palkkaan. (Kukkonen 2010, 137) Aikaisemmissa kappaleissa on käsitelty osinkoa ja sen verotusta, joten tämän kappaleen tarkoituksena on perehtyä jäljelle jääneisiin muotoihin. Muiden voitonjakomuotojen verotus voi olla osingonjakoa kevyempää, varsinkin nettovarallisuuden määrän ollessa vähäinen. Liian usein yritysten verosuunnittelu rajoittuu vain osingonjaon suunnitteluun (Syrjä 2010, 19).

Yhtiöissä, joiden tulos ja nettovarallisuus ovat pieniä, on tärkeä selvittää, onko palkanmaksu verotuksellisesti edullisempaa kuin ansiotulona verotettava osinko. Palkanmaksu on verotuksessa hyväksyttävää vain, kun se perustuu työhön, joten omistajayrittäjän tulee työskennellä yrityksessään nostaakseen palkkaa. Yhden hengen yrityksissä omistaja työskenteleekin yhtiössä lähes poikkeuksetta. (Koponen 2004, 203) Palkan ja osingon verotuksellisesti edullisinta yhdistelmää etsitään erityisesti yhtiöissä, joissa osinkoa jaetaan yli verovapaan määrän (Sjögrén, Jokinen & Syrjä 2009, 788).

Ennakkoperintälain 13 §:n mukaan palkaksi määritellään kaikenlainen palkka, palkkio, etuus ja korvaus, jota saadaan työsuhteesta. Palkka on yhtiölle vähennyskelpoinen meno ja veronalaista ansiotuloa osakkaalle. Sen maksaminen vähentää siis yhtiönverotettavaa tulosta ja siten maksettavia veroja. Palkka kuuluu kuitenkin kahdenkertaisen verotuksen piiriin, sillä yhtiön on maksettava palkasta sosiaalikulut, jotka riippuvat osakkaan asemasta yrityksessä. (Kukkonen 2010, 199-200) Työnantaja maksaa kaikista palkoista työntekijän asemasta riippumatta ainakin 2,12 prosentin suuruisen sosiaaliturvamaksun.

Yrittäjät, jotka omistavat yhtiöstä yksin tai perheenjäsentensä kanssa yli puolet tai joilla on omistamiensa osakkeiden kautta äänivaltaenemmistö, kuuluvat YEL eläkelain piiriin. YEL-vakuutusmaksu on 22,2 prosenttia yrittäjän työtulosta, joka on päätetty vakuutussopimusta tehdessä, joten palkka ei vaikuta sen määrään. Yhden hengen yrittäjät kuuluvat poikkeuksetta YEL:n piiriin, joten heidän sosiaalikulunsa ovat vain

2,12 prosentin suuruisia. TEL:n piiriin kuuluvien osakkaiden sosiaalikulut ovat lähes 30 prosenttia palkasta. (Kukkonen 2010, 200-201)

Sjögrénin väitöskirjan Palkkaa vai osinkoa – empiirinen tutkimus velkojien suojasta pienissä osakeyhtiöissä – mukaan yrityksillä on usein tavoitteena jakaa osinkoa sen verovapaan maksimimäärän verran. Yrityksissä ei juuri selvitetä, olisiko veroedullisempaa jakaa varoja korkona tai vuokrana kuin ansiotulo-osinkona. Osingonjakopäätökset tehdään hyvin rutiininomaisesti ja verotuksen ohjaamana. (Sjögrén 2010, 994)

Omistajayrittäjä voi itse omistaa kiinteistön ja vuokrata niitä yhtiölle, jolloin hänen saamansa vuokra verotetaan kokonaan pääomatulona. Kyseessä on silloin suora omistaminen. Toinen vaihtoehto on yhtiöitetty omistaminen eli omistajayrittäjä omistaa kiinteistöyhtiön osakkeita. Yritys voi vuokrata kiinteistöyhtiön kautta toimitiloja ja maksaa niistä käypää vuokraa. Omistajayrittäjä saa tulonsa kiinteistöyhtiöltä osinkona, jota verotetaan normaalin osingon tavoin pääoma- ja ansiotulona. (Kukkonen 2010, 215)

Yhtiön omistajalle voidaan maksaa korvausta tämän antamalle vakuudelle tai takaukselle yhtiön lainasta. Vakuuskorvauksen tulee olla kohtuullinen, sillä muuten sitä saatetaan pitää peiteltyä osinkona. Se on vähennyskelpoinen meno yhtiölle. Palkkion tulolaji verotuksessa riippuu vakuuden luonteesta, esimerkiksi takauksesta saatu palkkio on ansiotuloa. Yhtiö voi maksaa myös korkoa osakkaalleen, joka on lainannut rahaa yhtiölle. Korko on yhtiölle vähennyskelpoinen meno ja sitä verotetaan osakkaalta pääomatulona. (Kukkonen 2010, 212-213, 219)

Laajasti ymmärrettynä peitelty osinko voidaan tulkita pienosakeyhtiön varojenjaon muodoksi (Kukkonen 2010, 229). Toisen näkemyksen mukaan se voidaan lukea veron kiertämiseksi (Myrsky & Linnakangas 2006, 350). Peitelty osinko on verotusmenettelylain 29 §:n mukaan rahanarvoinen etuus, jonka osakeyhtiö antaa osakkaalleen tai tämän omaiselle osakkuusaseman perusteella tavanomaista alemmalla hinnalla tai vastikkeettomana (Mähönen & Villa 2009, 507). Tyypillisiä tilanteita, joissa peiteltyä osinkoa jaetaan, ovat korottoman tai alikorkoisen lainan antaminen, omaisuuden myyminen alihinnalla sekä varallisuuden ostaminen osakkaalta ylihintaan. (Koponen 2003, 92). Peiteltyä osinkoa verotetaan käsittelemällä erää, jota ei ole käsitelty avoimena voitonjakona, sen todellisen luonteen mukaisesti. Yhtiötä verotetaan siis käyvän hinnan mukaan eli esimerkiksi tuloon lisätään todellisen hinnan ja käytetyn ali-

hinnan erotus. Osakkaan saamasta peitelystä osingosta 70 prosenttia on ansiotuloa ja 30 prosenttia on verovapaata. (Kukkonen 2010, 229, 240-244) Peitellyn osingon verotus muodostuu usein kokonaisuutena ankarammaksi kuin avoimen osingon verotus, mutta tähän tilanteeseen on kuitenkin poikkeuksia (Tomperi 2009, 56).

Palkan maksu on ajankohtaista varsinkin yritystä aloitettaessa, sillä ensimmäisen tilikauden aikana osingonjako ei ole mahdollista vapaan pääoman puutteen vuoksi. Palkalla pystyttäisiin tasaamaan osakkaiden verotettavia tuloja. (Koponen 2003, 105) Lisäksi osa tuloksesta pyritään usein jättämään yhtiöön. Tasapainon löytämiseen vaikuttavat osakeyhtiölaki, verotus ja omistajan päämäärät. Osakeyhtiölain 13.2 §:n mukaan yhtiö ei saa jakaa varojaan, jos se on maksukyvytön tai jos varojen jakaminen johtaa maksukyvyttömyyteen. Tällä säännöksellä turvataan velkojien asemaa. (Helminen 2007, 513) Palkan maksaminen on liiketaloudellisesti perusteltu menoerä sen vastatessa työpanosta silloinkin, kun yhtiön maksukyky on huono (Sjögrén 2010, 991).

2.4 Yritysmuodon muuttaminen

Yrittäminen aloitetaan usein yksityisliikkeenä ja yritysmuodon muuttaminen tulee ajankohtaiseksi toiminnan kasvaessa. (Wiksröm 2006, 225). Yritysmuotoa muuttaessa tarkastelun kohteeksi tulevat muutoksesta aiheutuvat veroseuraamukset, joita tapahtuu, jos yrityksen katsotaan purkautuvan muutoksen seurauksena. Purkautumisen yhteydessä käyttöomaisuuden poistot palautuvat ja arvonnousu realisoidaan tuloon sekä mahdolliset varaukset purkautuvat. Lisäksi muutos katkaisee tappioiden vähentämisoikeuden. (Tomperi 2009, 137-138) Seuraavassa käsitellään mahdollisia muutostapauksia, kun yrittäjiä on vain yksi, eli yksityisliikkeen muuttamista osakeyhtiöksi ja toisinpäin. Muutokset henkilöyhtiöksi ja osuuskunnaksi jätetään siis huomioida.

Tuloverolain 24 §:n mukaan yritysmuodon muuttaminen ei aiheuta varausten purkautumista tai muita välittömiä veroseuraamuksia, jos jatkuvuuden periaate ja yrityksen identtisyys onnistutaan säilyttämään muodonmuutoksesta huolimatta (Myrsky & Linnakangas 2006, 258). Jatkuvuudella tarkoitetaan sitä, että aikaisempaan liiketoimintaan liittyvät varat ja velat siirtyvät yritysmuodon muutoksessa kirjanpitoarvoja muut-

tamatta. Identtisuudella puolestaan tarkoitetaan yrityksen säilymistä pääasiallisesti samana kuin ennen muutosta. Identtisyys edellyttää, etteivät yrityksen omistussuhteet olennaisesti muutu, ja että yritykseen kuuluva varallisuus siirtyy olennaisilta osilta toimintaa jatkavaan yritykseen. (Kukkonen 2010, 71-73)

Yksityisliikkeen muuttaminen osakeyhtiöksi on helppoa, eikä se aiheuta yksityisliikkeen purkautumista. Yritysmuodon muuttaminen tapahtuu tekemällä välitilinpäätös yksityisliikkeestä ja rekisteröimällä uusi yhtiömuoto kaupparekisteriin. Yritystä verotetaan rekisteröintipäivään saakka yksityisliikkeenä ja sen jälkeen osakeyhtiönä. Jatkuvuuden periaate edellyttää, että yksityisliikkeen omistajasta tulee osakeyhtiön ainoa omistaja. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, ettei yhtiön osakkeita voisi myydä tai omistuspohjaa laajentaa yritysmuodon muutoksen jälkeen. Muutos aiheuttaa kuitenkin sen, että sen yhteydessä siirtyvistä kiinteistöistä ja arvopapereista on maksettava varainsiirtovero. (Leppiniemi & Walden 2009, 410-411)

Toisin kuin muut yritysmuodot, osakeyhtiö on muodoltaan siinä mielessä lopullinen, ettei sitä pysty muuttamaan muuksi yritysmuodoksi ilman veroseuraamuksia (Tomperi 2009, 138). Osakeyhtiön yritysmuodon muuttaminen on käännteinen tilanne verotuksessa hyväksytyihin yritysmuodon muutoksiin nähden, eikä osakeyhtiölain mukaan näitä yritysjärjestelyjä voida toteuttaa veroneutraalisti. Osakeyhtiön katsotaankin purkautuvan verotuksessa muutoksen seurauksena. (Mähönen & Villa 2009, 548) Tästä seuraa, että poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset tuloutetaan veronalaiseksi tuloksi ja kirjanpitoarvojen ja käypien arvojen erotus verotetaan. (Leppiniemi & Walden 2009, 410)

Yritysmuotoa muuttaessa ja uutta yritystä perustettaessa ajankohtainen ongelma on osakeyhtiömuodon sivuuttaminen verotuksessa. Veromenettelylain 28 §:n mukaan verottaja voi menetellä näin ja verottaa yhtiön tulon osakkaan palkkana tai elinkeinotulona, mikäli katsoo osakeyhtiön tulojen olevan osakkaan henkilökohtaisia tuloja. (Kukkonen 2010, 87) Sivuuttaminen koskee lähinnä pieniä osakeyhtiöitä, joissa yksi henkilö omistaa yrityksen yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa, ja yhtiön tulo perustuu lähes pelkästään omistajan henkilökohtaiseen tuloon (Tomperi 2009, 58). Verottaja voi katsoa tällöin, ettei osakeyhtiönä toimiminen vastaa toiminnan todellista luonnetta, vaan yhtiö nostaa omistajan palkaksi katsomia tuloja itselleen (Leppiniemi & Walden 2009, 166-167). Miniosakeyhtiöiden sivuuttaminen on kuitenkin kutistunut

harvinaiseksi ilmiöksi, joka koskee vain karkeimpia tulonmuuntotilanteita (Kukkonen 2010, 94).

2.5 Verosuunnittelu

Verosuunnittelussa pyritään selvittämään oikeusjärjestyksen mahdollistamien toimintavaihtoehtojen veroseuraamukset ja -kustannukset. Tarkoituksena on löytää taloudellisesti edullisin vaihtoehto, joka usein on verot minimoiva. Näin ei kuitenkaan aina ole ja on huomattava, että verojen minimointi ja verosuunnittelu eivät ole osittaisista päällekkäisyyksistään huolimatta sama asia. Toimintavaihtoehtojen määrään vaikuttaa yrityksen riskinottohalu. Riskit lisääntyvät hyväksyttävän verosuunnittelun laita-alueilla, mutta niin lisääntyvät ja monipuolistuvat toimintavaihtoehdotkin. (Wikström 2006, 81, 83-84)

Verosuunnittelun avulla pyritään siis ottamaan etukäteen huomioon suunnitteilla olevan toimenpiteen veroseuraamus. Nykyään pienyritysten verosuunnittelun painopiste keskittyy tilikauden aikana tapahtuvaan jatkuvaan verosuunnitteluun ja omistajan verotuksen minimointiin. Yrittäjät pyrkivät nettovarallisuuden kasvattamiseen ja veroedullisimpien voitonjakotapojen valintaan. (Kukkonen 2010, 99-100) Verojen määrän kytkös nettovarallisuuden kokoon kannustaa yrittäjiä kasvattamaan taseitaan, joka onnistuu jättämällä voittovaroja nostamatta ja rahoittamalla toimintaa omalla pääomalla (Syrjä 2010, 19).

Verosuunnittelussa voidaan nähdä liiketoiminnan suunnittelun tavoin strateginen, taktinen ja operatiivinen taso. Strateginen taso ilmaisee, miten päämäärä pyritään saavuttamaan. Taktinen puolestaan osoittaa keinot, joiden avulla suunnitteluajanjakson tavoitteisiin päästään ja operatiivinen taso on edellä mainittujen toteuttamista voimassa oleva lainsäädäntö ja oikeuskäytännöt huomioiden. Näiden tasojen avulla saavutetaan pitkän ja lyhyen aikavälin tavoitteet. Pitkän aikavälin verosuunnittelu on hyvin haasteellista alati muuttuvan verolainsäädännön vuoksi, joka lisää suunnittelun epävarmuutta. (Leppiniemi & Walden 2009, 143-145)

Verostrategiset valinnat liittyvät yritysmuodon ja yritysrakenteen valintaan sekä yritysjärjestelyihin; asioihin, joiden muuttaminen on vaikeaa. Esimerkiksi yhden hengen yritystä perustettaessa on pohdittava, kumpi yritysmuoto tulee veroedullisemmaksi,

yksityisliike vai osakeyhtiö. Yritysjärjestelyistä on kysymys, kun mietitään yrityskauppaa, yrityksen lopettamista tai saneeraamista. Verotaktisten valintojen muuttaminen on suhteellisen helppoa. Tällaisia ovat toimenpiteet, joilla vaikutetaan kirjanpidon ja verotuksen tavoitetulokseen, kuten osingonjako, muut varallisuuden siirtokeinot omistajalle, tilikauden ajoitus ja pituus sekä investointien ajoitus. (Leppiniemi & Walden 2009, 144-145)

Syrjän väitöskirjan Pienten osakeyhtiöiden verosuunnittelu – empiirinen tutkimus – mukaan yrityksillä on neljä verosuunnittelustrategiaa: ulkoistaminen, veron minimoiminen, veroneutraalius ja valistuneisuus. Suurimman ryhmän (57 prosenttia) muodostavat ulkoistajat, jotka pitävät verosuunnittelua melko tärkeänä, mutta antavat tilitoimiston tai tilintarkastajan hoitaa sen. Veronminimoijat (26 prosenttia) hoitavat verosuunnittelun pääsääntöisesti itse, ja keskittyvät siihen, ettei osakkaille synny osingonjaosta veroseuraamuksia yhtiön maksamien yhteisöverojen lisäksi. Valistuneet (12 prosenttia) hoitavat verosuunnittelun ensisijaisesti itse, ja käyttävät siihen monipuolisesti erilaisia varainsiirtotapoja. Veroneutraaleille (6 prosenttia) ei verosuunnittelulla ole merkitystä. (Syrjä 2010, 16-17)

Eri yritysmuodoilla on erilaisia keinoja verosuunnitteluun. Yksityisliikkeen suunnittelukeinot liittyvät nettovarallisuuden kasvattamiseen sekä pääoma- ja ansiotulo-osuuksien määrittämiseen. Puolisoiden harjoittaessa elinkeinotoimintaa yhdessä progressiivista verotusta pystytään välttämään kirjaamalla ansiotulot puoliksi. Yrittäjän ansiotulojen ollessa suhteellisen pienet, hänen kannattaa vaatia käytettäväksi 10 tai 0 prosentin laskentaperiaatetta pääomatulo-osuuden määrittämisessä, sillä pienten ansiotulojen veroprosentti on alhaisempi kuin pääomatulojen. Yksityisliike pystyy myös pienentämään tulostaan toimintavarausten ansiosta, joka on 30 prosenttia palkkojen määrästä, ja näin välttää ylimääräisten verojen maksamiselta. (Tomperi 2009, 205-206)

Osakeyhtiön verosuunnittelukeinoihin kuuluvat nettovarallisuuden kasvattaminen sekä palkan, osingon ja muiden varainsiirtokeinojen veroedullisuuden hahmottaminen. Osinkoa on kannattavaa jakaa aina 9 prosenttia nettovarallisuudesta, mikäli vain yrityksen maksukyky sallii sen, jolloin osakkaan ei tarvitse maksaa osingosta lainkaan veroa. Yrityksen nettovarallisuuden ollessa pieni tulee tutkia palkan nostamisen verokustannuksia. Palkka on yhtiölle vähennyskelpoinen meno, joten sen nostaminen

pienentää yrityksen tulosta ja maksettavia veroja. Osakkaalle on myös mahdollista yhtiöön sijoittamisen sijasta lainata yhtiölle rahaa, jolloin hän saa vastineeksi käypää tasoa olevan koron, joka verotetaan pääomatulona. Lainan korko on myös yhtiölle vähennyskelpoinen erä ja pienentää siten verotettavaa tulosta. Viimeisenä verosuunnittelukeinona mainittakoon toimitilojen omistuksen. Ensinnäkin yhtiö voi hankkia toimitilat omaan omistukseensa, jolloin nettovarallisuus nousee, ellei ostoa ole rahoitettu velkarahalla. Toinen vaihtoehto on, että osakas omistaa tilat, jolloin hän saa niistä käypää pääomatulona verotettavaa vuokratuloa ja yhtiö taas saa vähentää vuokran tuloistaan. (Tomperi 2009, 208-209)

Tilinpäätössuunnittelun keinot ovat keskeisessä asemassa verosuunnittelua toteutettaessa. Tilinpäätössuunnittelulla minimoidaan yhtiön maksaman veron määrää siten, ettei osakkaan haluama osingonjako tai muu voitonjako häiriinny. Sen tavoitteina ovat veronmaksun lykkääminen ja verovapaana tai pääomatulona verotettavan osingon määrän nostaminen. Tilinpäätöksen verosuunnittelua ovat kaikki tilinpäätöksen laadinnassa käytetyt toimenpiteet, joilla verovelvollinen parantaa verotuksellista asemaansa. (Kukkonen 2010, 100)

3 AINEISTON KUVAUS JA ANALYYSI

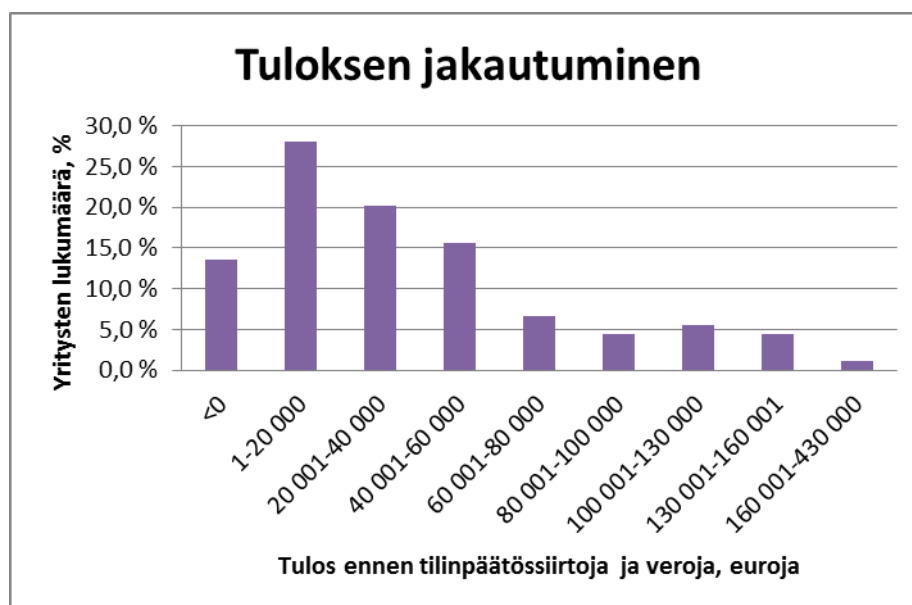
Tässä kappaleessa edellä käsiteltyä teoriaa toteutetaan ja havainnollistetaan verolaskelmien avulla. Verolaskelmien avulla tutkitaan, minkälainen kokonaisveroaste yrittäjälle syntyy eri yritysmuodoissa ja eri voitonjakokeinoja käyttämällä. Niiden pohjalta pyritään määrittämään kumpi yritysmuoto, yksityisliike vai osakeyhtiö, on yhden hengen yrittäjälle verotuksellisesti edullisempi eri olosuhteiden vallitessa. Lisäksi tutkitaan veroedullisuuteen johtavia voitonjakokeinoja.

Vertailuja tehdessä keskitytään erittäin lyhyen aikavälin eli kyseisen tilikauden verojen minimointiin, eikä pitkän aikavälin verosuunnittelulle tai yrityksen kasvun maksimoinnille jätetä tilaa. Verojen minimointiin pyrittäessä laskelmat toteutetaan eri voitonjakokeinoja käyttäen ja niitä yhdistelemällä, jolloin löydetään edullisin tuloksen jakamismuoto eri tilanteille. Laskelmia toteutettaessa tehdään seuraavat oletukset:

- Koko tilikauden voitto nostetaan yrityksestä.
- Yrittäjällä ei ole muita ansiotuloja.
- Yrittäjä omistaa yrityksen kokonaan eli kuuluu YEL-piiriin.
- Yrittäjän sosiaalimaksu on 2,12 prosenttia, eikä palkalla ole muita sivukuluja.
- Ansiotulot verotetaan vuoden 2012 tuloveroasteikon perusteella (taulukko 1).
- Osakeyhtiön omistaja voi nostaa koko voiton osinkona, palkkatulona tai näiden yhdistelmänä (puolet palkkana ja puolet osinkona).
- Yrittäjä on helsinkiläinen, joten hänen kunnallisveroprosenttinsa on 18,05 prosenttia.
- Yrittäjä kuuluu evankelisluterilaiseen kirkkoon, joten hänen kirkollisveronsa on 1 prosentti.

3.1 Aineiston kuvailu ja käyttö

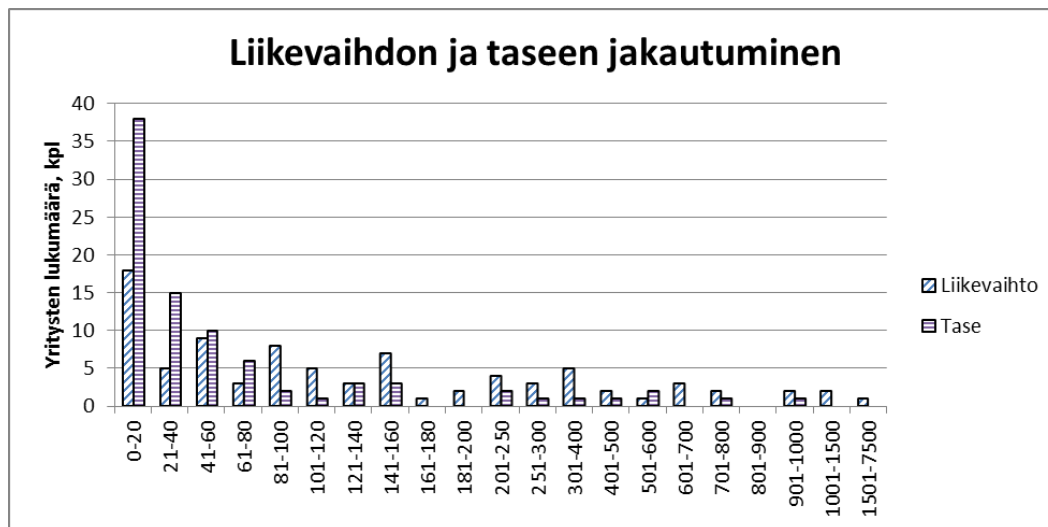
Verolaskelmat toteutetaan laskemalla kokonaisveroaste kolmelle kuvitteelliselle yritykselle, joiden tulokset vaihtelevat. Yritysten lukumäärä rajataan kolmeen, sillä niiden uskotaan riittävän tarpeeksi kattavien ja pätevien tulosten saamiseksi ilman, että tutkielma paisuisi liian massiiviseksi. Valinta tulosten suuruudesta tehdään Suomen Asiakastieto Oy:n tuottaman Voitto+ -tilinpäätöstietokannan avulla. Kuviosta 3 näkee kaikkien yksityisliikkeiden tulokset ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, joiden tilinpäätöstiedot vuodelta 2010 löytyvät tietokannasta. Tulokset esitetään ilmoittamalla yritysten määrää, joiden tulos on valittujen arvojen sisäpuolella.

Kuvio 3. Yksityisliikkeiden tulosjakauma (Voitto+ -tilinpäätöstietokanta).

Yksityisliikkeitä, joilta löytyy vuoden 2010 tilipäätös, on 89 kappaletta. Niiden liikevaihto vaihtelee nollan ja 7,1 miljoonan euron välillä, tulos -9 600 ja 426 600 euron välillä sekä taseen loppusumma nollan ja 943 000 välillä. Liikevaihdon ja taseen tarkempi jakautuminen yksityisliikkeiden lukumäärän perusteella esitetään kuviossa 4. Aineistosta löytyy yrityksiä lukuisilta toimialoilta, joista useaan esiintyvät erilaiset kuljetus-, rakennus- ja sähköfirmat sekä vähittäiskaupat. Kuvioista 3 ja 4 näkee, että yritysten tulokset ja liikevaihdot keskittyvät jakauman alkupäähän, eli toiminta on hyvin pienimuotoista. Monet yksityisliikkeistä vaikuttavatkin tästä syystä olevan omistajalle sivutoimista toimintaa. Tästä voi päätellä päätoimisena liiketoimintana harjoitet-

tujen yhden hengen yritysten tuloksien keskiarvon olevan huomattavasti nykyistä suurempi.

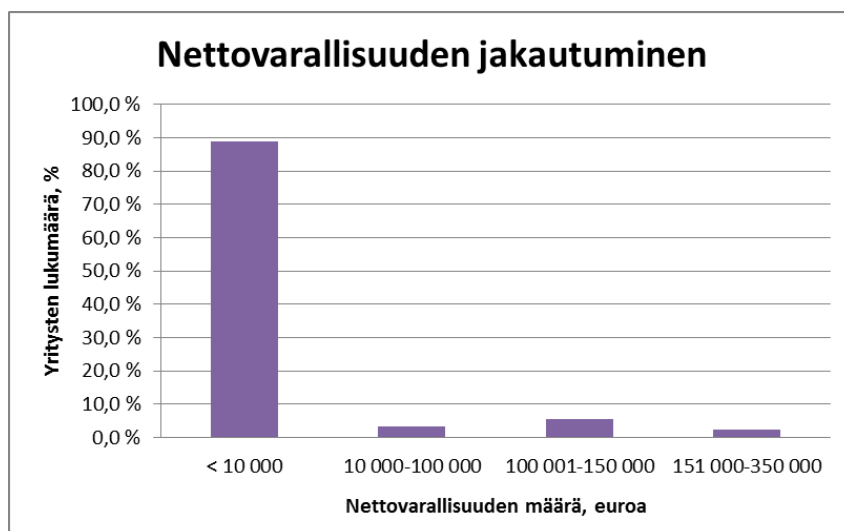

Kuvio 4. Yksityisliikkeiden liikevaihdon ja taseen jakautuminen (Voitto+ -tilinpäätöstietokanta).

Tietokannan perusteella yksityisliikkeiden tulotasot jakautuvat pääasiassa nollan ja 160 000 euron välillä. Laskelmien tulotasoiksi valitaan 40 000, 100 000 ja 200 000 euroa. 40 000 euron tulotaso valitaan yleisyytensä vuoksi; suuri osa tietokannan havainnoista keskittyy arvon ympärille. Kyseinen tulotaso on myös yleisin palkansaajien keskuudessa (Tilastokeskus 2012). Kyseessä on siis keskimääräisen yhden hengen yrittäjän vuoden liiketoiminnan tulos. Toiseksi tulotasoksi valitaan 100 000 euroa, sillä vaikka vain 12 prosenttia tietokannan yksityisliikkeistä ylittää kyseisen tulotason, se on huomattavasti yleisempi yhden hengen osakeyhtiöiden parissa. Tämän tulotason yhden hengen yrittäjät menestyvät keskitasoa paremmin, mutta heitä voi silti sanoa olevan runsaasti. Kolmas tulotaso valitaan vertailukohteeksi ja kontrastiksi muille jopa yli puolet pienemmille tulotasoille. Vaikka tietokannasta löytyy vuodelta 2010 vain yksi yksityisliike, jonka tulos on yli 200 000 euroa, on hyvä tutkia myös paljon suuremman tuloksen verokohtelua, sillä sen avulla voidaan selvittää tuloksen voimakkaan kasvun vaikutusta yritysmuotojen veroedullisuuteen.

Vuosittaisen tuloksen vaihtelun lisäksi tarkastellaan nettovarallisuuden muutoksen vaikutusta yrityksen kokonaisveroprosenttiin. Käytettävien nettovarallisuusarvojen valinnassa käytetään hyväksi Voitto+ -tilinpäätöstietokannasta saatavien yksityisliikkeiden taseita vuodelta 2010, joiden avulla yritysten nettovarallisuuden määrä voi-

daan laskea. Nettovarallisuus lasketaan yksinkertaistettuna taseen vastaavapuolen varat ja 30 prosenttia maksetuista palkoista miinus vastattavapuolen velat. Kuviossa 5 esitetään tietokannasta saatujen yksityisliikkeiden nettovarallisuuden prosentuaalinen jakautuminen yritysten lukumäärän suhteen. Kuviosta näkee, että lähes 90 prosentilla yksityisliikkeistä nettovarallisuuden määrä on alle 10 000 euroa. Näistä yrityksistä suurimman osan nettovarallisuus on negatiivinen ja taseen loppusumma alle 100 000. Yrityksiä, joiden taseen loppusumma on yli 100 000 euroa, on 18 kappaletta. Niistä vain kymmenen nettovarallisuus on positiivinen ja ylittää 10 000 euron rajan. Näistä yrityksistä kolmen nettovarallisuus on alle 100 000 ja loppujen seitsemän yli. Niistä kahden yrityksen nettovarallisuuden arvo on jopa yli 330 000 euroa.

Kuvio 5. Yksityisliikkeiden nettovarallisuuden jakautuminen (Voitto+ -tilinpäätöstietokanta).

Vaikka oheinen taseiden tarkastelu osoittaakin, että yksityisliikkeiden nettovarallisuus on lähestulkoon aina nolla, oletetaan, että toisen tarkasteltavan yritysmuodon, osakeyhtiön, nettovarallisuusarvot ovat suurempia. Ensimmäiseksi mainitun syyn vuoksi valitaan verolaskelmissa yhdeksi nettovarallisuuden määräksi nolla. Osakeyhtiöiden ja muutaman poikkeavan yksityisliikkeen huomattavasti korkeampien nettovarallisuuksien määrän vuoksi valitaan muiksi arvoiksi laskelmiin: 50 000, 150 000, 350 000 ja 700 000 euroa. Kolme alinta arvoa esiintyvät tietokannasta löytyvien yksityisliikkeiden nettovarallisuusasteena muutamaan otteeseen, ja suurimman valinta perustuu verovapaan osingon maksimimäärän jakamiseen. Erisuuruisten nettovarallisuusarvojen avulla pyritään selventämään nettovarallisuuden merkitystä kokonais-

veroasteen muodostamisessa. 700 000 euron nettovarallisuusarvoa ei kuitenkaan käytetä 40 000 euron tuloksen verolaskelmaa tehdessä, sillä se johtaa tulotason pienyydestä johtuen täysin samaan tulokseen kuin 350 000 euron nettovarallisuusarvolla laskettaessa.

3.2 Esimerkkilaskelma: tulotaso 40 000 euroa

Tuloksen ollessa 40 000 euroa, on yritysmuodon ja voitonjakotavan valinnalla iso merkitys kokonaisveroasteen suuruuteen. Suurimman ja pienimmän verotettavan summan eroksi samoilla nettovarallisuusasteilla muodostui 3006,5 euroa. Prosentuaalisesti tämä tarkoittaa kyseisellä pienellä tulotasolla 7,5 prosenttiyksikön eroa. Monilla on mielikuva, että osingonjako on edullista alhaisen yhteisöveroprosentin ja osinkojen verovapauden vuoksi, mutta alhainen tulotaso suosii enemmän yksityisliikettä sekä muita osakeyhtiön voitonjakomuotoja. Nettovarallisuusasteen pitää olla niin korkea, että kaikki jaettavat osingot voidaan nostaa verovapaasti, jotta osingonjako pystyy edes kilpailemaan muiden vaihtoehtojen kanssa.

Taulukko 3. 40 000 euron tuloksen verotus nettovarallisuudella 0 euroa.

	Yksityisliike	Palkka	Osinko/palkka	Osinko
Verot + sos.kulut yhteensä	11168,50	11658,43	12804,97	14257,90
Nettotulos	28831,50	28341,57	27195,03	25742,10
Kokonaisveroprosentti	27,92 %	29,15 %	32,01 %	35,64 %

Nettovarallisuuden ollessa nolla euroa, on verotuksellisesti edullisin yhtiömuoto yksityisliike. Alhainen, tai kuten tässä tapauksessa olematon, nettovarallisuusaste on hyvin yleinen yksityisliikkeille. Osakeyhtiön hyödyntäessä muita voitonjakotapoja kuin osinkoa pienenee yrityksen kokonaisveroprosentti kuitenkin huomasti. Varsinkin maksamalla koko tulos palkkana, eivät yksityisliikkeen ja osakeyhtiön veroprosentit eroa kuin 1,18 prosenttiyksikköä, joka on euroissa vain hieman alle 500. Myös osingon ja palkan yhdistelmä on pelkkää osingonjakoa edullisempaa lähes neljän prosenttiyksikön verran. Osingon jakamisen ja yksityisliikkeen veroprosentit eroavat lähes kahdeksan prosenttiyksikköä. Taulukossa 3 näkee veroedullisuusjärjestyksessä eri voitonjakokeinojen kokonaisveroprosenttien erot. Osingon verotuksellinen epäedullisuus

johtuu siihen kohdistuvasta kahdenkertaisesta verotuksesta, joka syntyy, kun osinkoa ei voida nostaa verovapaasti nettovarallisuuden puutteen vuoksi.

Taulukko 4. 40 000 euron tuloksen verotus nettovarallisuudella 50 000 euroa.

	Yksityisliike	Osinko/palkka	Palkka	Osinko
Verot + sos.kulut yhteensä	10432,50	11639,47	11658,43	13438,90
Nettotulos	29567,50	28360,53	28341,57	26561,10
Kokonaisveroprosentti	26,08 %	29,10 %	29,15 %	33,60 %

Nettovarallisuusasteen noustessa 50 000 euroon, kaikkien muiden voitonjakomuotojen kokonaisveroprosentit laskevat, paitsi palkanjaon, sillä nettovarallisuuden muuttuminen ei vaikuta sen verotukseen. Nämä tulokset esitetään taulukossa 4. Yksityisliike on vieläkin verotuksellisesti edullisin muoto, ja sen ja osingonjaon veroasteen erotus pysyy lähes kahdeksassa prosenttiyksikössä, vaikka osingon jakamisen kokonaisveroprosentti laskee hieman enemmän. Eniten nettovarallisuuden nousu vaikuttaa osingonjaon ja palkan yhdistelmään, joka laskee melkein kolme prosenttiyksikköä, ollen nyt edullisempi osakeyhtiön voitonjakomuoto kuin pelkkä palkka. Näin ollen voitonjakomuotojen keskinäinen paremmuusjärjestys muuttuu hieman verrattuna äsken mainittuun tilanteeseen, jossa nettovarallisuus on nolla.

Taulukko 5. 40 000 euron tuloksen verotus nettovarallisuudella 150 000 euroa.

	Osinko/palkka	Yksityisliike nv 10%	Yksityisliike nv 20%	Palkka	Osinko
Verot + sos.kulut yhteensä	9658,53	10083,00	10950,00	11658,43	12079,55
Nettotulos	30341,47	29918,00	29050,00	28341,57	27920,45
Kokonaisveroprosentti	24,15 %	25,21 %	27,38 %	29,15 %	30,20 %

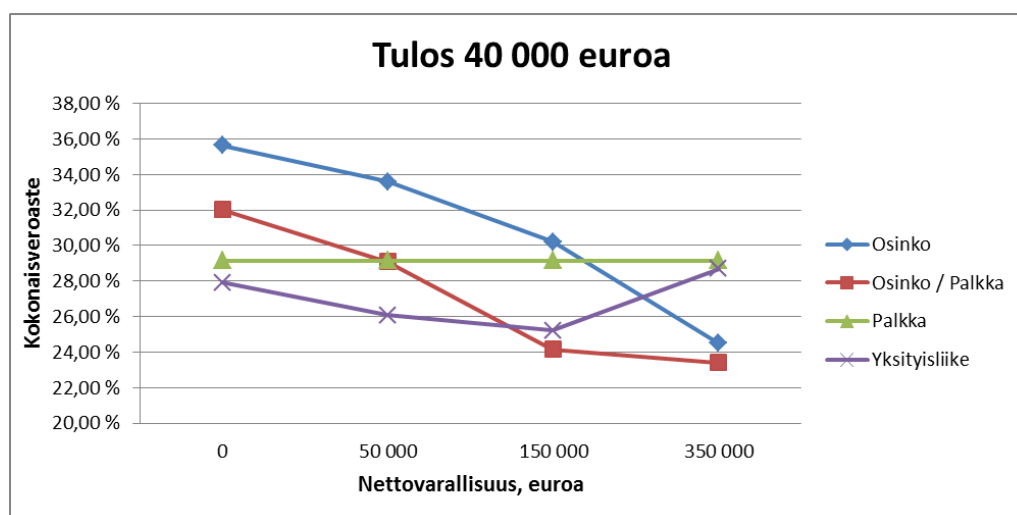
Seuraavaksi tarkasteltavassa tilanteessa, jossa nettovarallisuus nousee 150 000 euroon, muuttuu yritysmuotojen keskinäinen veroedullisuusjärjestys, kuten taulukosta 5 näkee. Edullisimmaksi yritysmuodoksi osoittautuu osakeyhtiö, mikäli se jakaa tuloksensa palkan ja osingon yhdistelmänä. Kyseisen voitonjakomuodon kokonaisveroprosentti laskee radikaalit viisi prosenttiyksikköä, kun yksityisliikkeen veroprosentti nousee yli yhdellä. Yksi yksityisliikkeen verosuunnittelukeinoista on, että sen omistaja voi päättää, nostaako se pääomatuloina 20, 10 vai 0 prosenttia nettovarallisuudesta. Niinpä omistajan ilmoittaessa nostavansa pääomatuloina vain 10 prosenttia nettovarallisuudesta, hänen kokonaisveroprosenttinsa pienenee edellisestä esimerkistä lähes prosenttiyksikön. Osinko-palkka yhdistelmä on silti hieman yli prosenttiyksikön

veroedullisempi kuin yksityisliike, vaikka se rahassa mitattuna se tarkoittaakin vain 407 euroa.

Taulukko 6. 40 000 euron tuloksen verotus nettovarallisuudella 350 000 euroa.

	Osinko/palkka	Osinko	Yksityisliike nv 10%	Palkka	Yksityisliike nv 20%
Verot + sos.kulut yhteensä	9367,33	9800,00	11475,00	11658,43	12000,00
Nettotulos	30632,67	30200,00	28525,00	28341,57	28000,00
Kokonaisveroprosentti	23,42 %	24,50 %	28,69 %	29,15 %	30,00 %

Nettovarallisuuden noustessa 350 000 euroon alenee osingon verotus melkein kuusi prosenttiyksikköä, jolloin koko tuloksen pystyy nostamaan osinkona yhteisöveroprosentin hinnalla. Silti osingon ja palkan yhdistelmä säilyttää paikkansa edullisimpana voitonjakomuotona, koska pienillä tulotasoilla ansiotuloveroprosentti on yhteisöverokantaa alhaisempi. Yksityisliike nousee kaikkia osakeyhtiön voitonjakomuotoja verotuksellisesti kalleimmaksi, ellei omistaja hyödynnä oikeuttaan valita pääomatulona nostettava prosentti nettovarallisuudesta. Taulukko 6 selventää kyseistä tilannetta esittämällä yksityisliikkeen kokonaisveroprosentin mitattuna kahdella eri prosenttisuudella nettovarallisuudesta. Yksityisliikkeen omistajan kannattaakin valita näin suurella nettovarallisuusasteella pääomatulojen nostoprosentiksi nolla, sillä muilla asteilla koko tai lähes koko tulos verotetaan pääomatulona, jonka verotus on pienellä tuloasteella ansiotuloverotusta kovempaa. Taulukosta 3 näkee yksityisliikkeen kokonaisveroprosentin nettovarallisuuden ollessa nolla euroa.

Kuvio 6. Yrittäjän kokonaisverorasite 40 000 euron tuloksella eri voitonjakomuodoissa nettovarallisuuden vaihdellessa.

Yritysmuodosta ja voitonjakotavasta riippumatta, pelkän palkan jakamista lukuun ottamatta, nettovarallisuuden kasvu alentaa kokonaisveroprosenttia aina tiettyyn pisteeseen saakka. Osingonjaossa kokonaisveroprosentti ei voi laskea alle yhteisöverokannan eli 24,5 prosentin, joka saavutetaan, mikäli kaikki osingot voidaan jakaa verovapaasti. Yksityisliikkeellä kokonaisveroaste rupeaa nousemaan, kun alhaisen tulon tasolla jaetaan liikaa voittoa pääomatulona. Esimerkkilaskelmissa yksityisliike voi jakaa pääomatulona noin 40 prosenttia tuloksesta ja sen jälkeen veroprosentti alkaa nousta kohti 30 prosentin pääomaverokantaa, johon se pysähtyy näin pienen tuloksen ollessa kyseessä. Osinko-palkka yhdistelmä jatkaa laskuaan hidastuen ja säävuttaa verotuksellisesti edullisimman pisteensä, kun nettovarallisuus on niin suuri, että osinko voidaan jakaa kokonaan pääomatulona. Yllä olevasta kuviosta 6 voi seurata eri voitonjakomuotojen kokonaisverorasitetta eri nettovarallisuusasteilla.

3.3 Esimerkkilaskelma: tulotaso 100 000 euroa

Tulotason noustessa kokonaisverorasite nousee kaikilla nettovarallisuusasteilla. Tämä johtuu ansiotulonverotuksen ja nykyisin myös pääomatulonverotuksen progressiivisuudesta. Veroasteet laskevat aluksi hitaasti, mutta nettovarallisuuden kasvaessa ne kiihdyttävät laskuvauhtiaan. Kokonaisveroaste 100 000 euron tulotasolla eroaa edellä mainituista voitonjakokeinoista keskimäärin 10 prosenttiyksikköä lukuun ottamatta osingonjakoa, joka eroaa vain 5-7 prosenttiyksikköä. Yksityisliike osoittautuu myös tässä tuloluokassa edullisemmaksi yritysmuodoksi tiettyyn pisteeseen saakka, jolloin nettovarallisuuden suuruuden vuoksi kaikki tulot verotetaan pääomatuloina, mikä aiheuttaa kokonaisveroprosentin nousun.

Nettovarallisuusasteen ollessa nolla voitonjaon verotuksellinen edullisuusjärjestys on sama kuin aikaisemmassa esimerkissä vastaavalla varallisuusasteella. Palkanjako sekä osingon ja palkan yhdistelmä eivät kuitenkaan jää kuin noin yhden prosenttiyksikön yksityisliikkeen veroprosentista. Rahana määrä vastaa reilua tuhatta euroa. Osingonjako on muita osakeyhtiön voitonjakotapoja yli kaksi prosenttiyksikköä verotuksellisesti kalliimpi. Eri voitonjakokeinojen kokonaisverorasitteet esitetään taulukossa 7.

Taulukko 7. 100 000 euron tuloksen verotus nettovarallisuudella 0 euroa.

	Yksityisliike	Palkka	Osinko/palkka	Osinko
Verot + sos.kulut yhteensä	38218,80	39272,31	39384,84	40937,05
Nettotulos	61781,20	60727,69	60615,16	59062,95
Kokonaisveroprosentti	38,22 %	39,27 %	39,38 %	40,94 %

Varallisuusarvon noustessa 50 000 euroon laskevat osingon sekä osinko-palkka yhdistelmän kokonaisveroprosentit vain puoli prosenttiyksikköä, kun yksityisliikkeen vastaava luku on lähes kaksi prosenttiyksikköä (taulukko 8). Palkan verorasite pysyy ennallaan myös näissä esimerkkilaskelmissa, ja sen vuoksi osingon ja palkan yhdistelmä ohittaa palkan veroedullisuudessa.

Taulukko 8. 100 000 euron tuloksen verotus nettovarallisuudella 50 000 euroa.

	Yksityisliike	Osinko/palkka	Palkka	Osinko
Verot + sos.kulut yhteensä	36293,75	38754,91	39272,31	40322,80
Nettotulos	63706,25	61245,09	60727,69	59677,20
Kokonaisveroprosentti	36,29 %	38,75 %	39,27 %	40,32 %

Seuraavaksi tarkastellaan laskelmaa, jossa nettovarallisuus nousee 150 000 euroon. Noususta alkaa kokonaisveroprosenttien laskun kiihtyvä trendi, ja kaikkien voitonjakomuotojen veroprosentit laskevat hieman yli kolme prosenttiyksikköä. Tämän eron näkee vertaamalla taulukon 9 kokonaisveroprosentteja edeltävän taulukon 8 kokonaisveroprosentteihin. Yritysmuotojen ja voitonjakotapojen keskinäinen veroedullisuusjärjestys pysyy muuten ennallaan, mutta osingonjako laskee palkan maksamisen ohitse tehden palkasta verotuksellisesti kalleimmat voitonjakomuodon. Mainittakoon jo etukäteen, että palkanmaksu säilyttää asemansa verotuksellisesti epäedullisimpana muotona kaikissa jäljellä olevissa esimerkkilaskuissa. Yksityisliike on vieläkin selvästi muita edullisempi muoto, sillä sen ero rahamääräisenä osingon ja palkan yhdistelmään on lähes 3 000 euroa ja pelkkään osingonjakoon melkein 5 000 euroa.

Taulukko 9. 100 000 euron tuloksen verotus nettovarallisuudella 150 000 euroa.

	Yksityisliike	Osinko/palkka	Osinko	Palkka
Verot + sos.kulut yhteensä	32468,50	35090,67	37062,50	39272,31
Nettotulos	67531,50	64909,33	62937,50	60727,69
Kokonaisveroprosentti	32,47 %	35,09 %	37,06 %	39,27 %

Nettovarallisuuden ollessa 350 000 euroa kiihtyy osingonjaon ja osinko-palkka yhdistelmän kokonaisveroprosentin pieneneminen entisestään, ollen noin viisi prosenttiyksikköä. Taulukosta 10 näkee saadut kokonaisveroprosentit. Yksityisliikkeen veroasteen lasku hidastuu hieman, mutta se yltää silti lähelle neljää prosenttiyksikköä, jonka ansiosta se on vieläkin veroedullisin yritysmuoto. Osingonjaon ja palkan yhdistelmä on kuitenkin enää vain yhden prosenttiyksikön päässä yksityisliikkeen kokonaisveroprosentista.

Taulukko 10. 100 000 euron tuloksen verotus nettovarallisuudella 350 000 euroa.

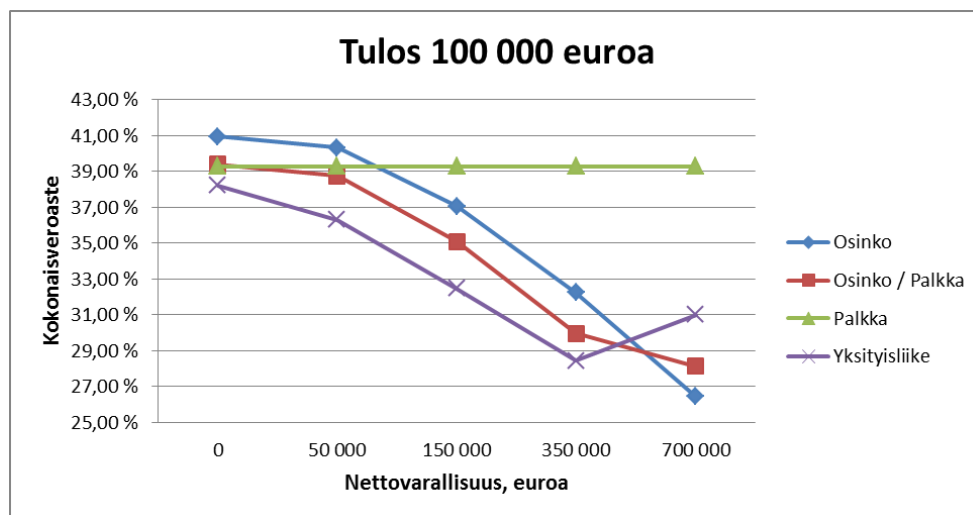
	Yksityisliike	Osinko/palkka	Osinko	Palkka
Verot + sos.kulut yhteensä	28832,50	29924,67	32228,50	39272,31
Nettotulos	71167,50	70075,33	67771,50	60727,69
Kokonaisveroprosentti	28,83 %	29,92 %	32,23 %	39,27 %

Kuten edellisen esimerkkilaskelman kokonaisveroasteen laskemisen prosenttimuutokset ennustavat, osakeyhtiö on yksityisliikettä veroedullisempi nettovarallisuusasteen ollessa 700 000 euroa, kuten taulukosta 11 ilmenee. Osinko-palkka yhdistelmän veroprosentti laskee enää vain kaksi prosenttiyksikköä, kun pelkän osingonjaon yli viisi. Osingon jakaminen on edelleen kiintyvän veroprosenttinsa laskuvauhdin ansiosta verotuksellisesti edullisin voitonjakomuoto. Yksityisliikkeen kokonaisveroprosentti nousee kaksi prosenttiyksikköä, mutta käytettäessä 10 prosenttia laskettaessa pääomatulo-osuutta nettovarallisuudesta päästään samaan veroasteeseen kuin edellisessä laskelmassa.

Taulukko 11. 100 000 euron tuloksen verotus nettovarallisuudella 700 000 euroa.

	Osinko	Osinko/palkka	Yksityisliike nv 10%	Yksityisliike nv 20%	Palkka
Verot + sos.kulut yhteensä	26836,25	28130,92	28833,00	31000,00	39272,31
Nettotulos	73793,75	71869,08	71168,00	69000,00	60727,69
Kokonaisveroprosentti	26,84 %	28,13 %	28,83 %	31,00 %	39,27 %

Kuviossa 7 kootaan eri voitonjakomenetelmien kokonaisveroprosentit eri nettovarallisuusasteilla. Verorasitus on kaikilla menetelmillä melko tasainen alusta lähtien, ja se laskee aluksi hitaammin, mutta kiihdyttää vauhtiaan nettovarallisuuden kasvun myötä. Yksityisliike pysyy veroedullisimpana yritysmuotona lähes loppuun saakka, kunnes osakeyhtiö kiilaa sen ohitse osingon ja osinko-palkan yhdistelmän veroedullisuudella.

Kuvio 7. Yrittäjän kokonaisverorasite 100 000 euron tuloksella eri voitonjakomuodoissa nettovarallisuuden vaihdellessa.

Osingon kokonaisveroaste laskee lähelle yhteisöverokantaa, kun 700 000 euron nettovarallisuustasolla voidaan nostaa maksimimäärä verovapaita osinkoja. Vaikka ylimenevä osa verotetaan pääomatulona ja ansiotulona, ei verokanta nouse kuin pari prosenttiyksikköä yli yhteisöverokannan, sillä ansiotuloverotus kohtelee kevyesti pieniä ansiotulo-osuuksia. Tuloksen jakaminen palkkana osakeyhtiössä on kannattavaa nettovarallisuuden ollessa olematon tai pieni, mutta nettovarallisuusasteen kasvamisesta johtuva muiden voitonjakomuotojen kokonaisveroasteen pieneneminen tekee palkasta kilpailukyvyttömän muille keinoille.

3.4 Esimerkkilaskelma: tulotaso 200 000 euroa

Tuloksen kaksinkertaistuttaessa edelliseen laskelmaan verrattuna kokonaisveroprosentit nousevat noin 5-7 prosenttiyksikköä eli hieman vähemmän kuin tuloksen kasvaessa 40 000 eurosta 100 000 euroon. Eri voitonjakomenetelmien verotusasteet laskevat nettovarallisuuden noustessa paljon pienempien tuloasteiden laskelmia vähemmän. Lisäksi yksityisliikkeen hallitseva asema edullisempänä yritysmuotona näyttää jatkuvan.

Taulukko 12. 200 000 euron tuloksen verotus nettovarallisuudella nolla euroa.

	Yksityisliike	Palkka	Osinko/palkka	Osinko
Verot + sos.kulut yhteensä	87468,75	89575,87	89800,94	90026,00
Nettotulos	112531,25	110424,13	110199,06	109974,00
Kokonaisveroprosentti	43,73 %	44,79 %	44,90 %	45,01 %

Ensiksi tarkastellaan verolaskelmaa, jossa nettovarallisuusaste on nolla euroa. Kyseisen laskelman tulokset näkee taulukosta 12. Kaikkien voitonjakomuotojen veroasteet ovat noin yhden prosenttiyksikön sisällä. Yksityisliike on hieman edullisempi prosentuaalisesti kuin osakeyhtiö. Näin suurella tulotasolla yhden prosenttiyksikön ero on kuitenkin yli 2 000 euroa rahassa mitaten. Eri voitonjakotapojen veroedullisuusjärjestys on sama kuin muidenkin eri tulotasojen laskelmien alkutilanteissa.

Taulukko 13. 200 000 euron tuloksen verotus nettovarallisuudella 50 000 euroa.

	Yksityisliike	Osinko/palkka	Osinko	Palkka
Verot + sos.kulut yhteensä	85543,75	88303,00	88474,65	89682,79
Nettotulos	114456,25	111697,00	111525,35	110317,21
Kokonaisveroprosentti	42,77 %	44,15 %	44,24 %	44,84 %

Nettovarallisuusasteen noustessa 50 000 euroon, tippuvat yksityisliikkeen, osingonjaon sekä osinko-palkka yhdistelmän kokonaisveroprosentit lähes yhdellä yksiköllä. Pelkän palkan jakamisen verotusaste pysyy ennallaan nettovarallisuuden muutoksesta huolimatta, kuten aikaisemmissa laskelmissakin. Kokonaisveroprosenttien läheisestä alkutilanteesta johtuen jo yhden prosenttiyksikön lasku nostaa palkanmaksun verotuksellisesti epäedullisimmaksi voitonjakokeinoksi. Muut voitonjakomuodot säilyttävät paikkansa, kuten havaitaan taulukosta 13.

Taulukko 14. 200 000 euron tuloksen verotus nettovarallisuudella 150 000 euroa.

	Yksityisliike	Osinko/palkka	Osinko	Palkka
Verot + sos.kulut yhteensä	81693,80	85146,81	85371,85	89575,87
Nettotulos	118306,20	114853,19	114628,15	110424,13
Kokonaisveroprosentti	40,85 %	42,57 %	42,69 %	44,79 %

Varallisuusasteen ollessa 150 000 euroa kokonaisveroprosenttien lasku kaksinkertaistuu, ollen noin kaksi prosenttiyksikköä. Laskun muutoksen tasaisuus pitää yksityisliikkeen edullisimpana yritysmuotona ja samalla myös muut voitonjakomuodot

säilyttävät paikkansa. Osingonjako kuitenkin lähestyy osinko-palkka yhdistelmää ol-
len rahassa mitattuna vain hieman yli 200 euroa kalliimpi voitonjakokeino. Laskelman
tulokset kootaan taulukkoon 14.

Taulukko 15. 200 000 euron tuloksen verotus nettovarallisuudella 350 000 euroa.

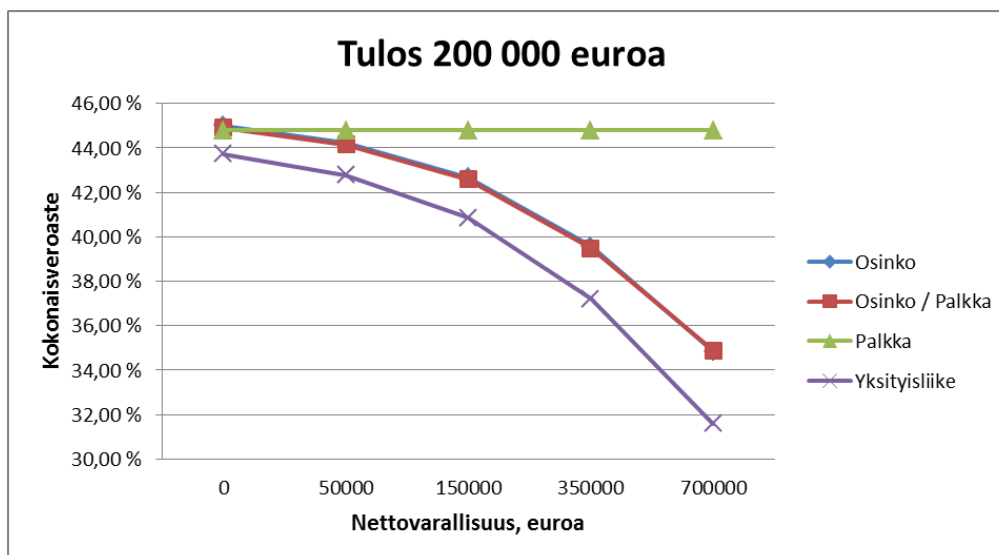
	Yksityisliike	Osinko/palkka	Osinko	Palkka
Verot + sos.kulut yhteensä	74393,80	78941,31	79166,35	89575,87
Nettotulos	125606,20	121058,69	120833,65	110424,13
Kokonaisveroprosentti	37,20 %	39,47 %	39,58 %	44,79 %

Kokonaisveroprosentit jatkavat tasaista laskuaan ollen nyt hieman yli kolmen pro-
senttiyksikön luokkaa nettovarallisuuden noustessa 350 000 euroon. Yksityisliikkeen
veroaste pienentyy kuitenkin tasaisesti hieman enemmän kuin muiden muotojen, ja
se kasvattaa veroedullisuus asemansa yli kahteen prosenttiyksikköön. Osingonjaon
sekä osingon ja palkan yhdistelmien välillä ei tapahdu verotuksellisesti merkittävää
eroa, kuten taulukon 15 kokonaisveroprosenteista näkee.

Taulukko 16. 200 000 euron tuloksen verotus nettovarallisuudella 700 000 euroa.

	Yksityisliike	Osinko	Osinko/palkka	Palkka
Verot + sos.kulut yhteensä	63168,50	69654,50	69745,94	89575,87
Nettotulos	136831,50	130975,50	130254,06	110424,13
Kokonaisveroprosentti	31,58 %	34,83 %	34,87 %	44,79 %

Nettovarallisuusasteen ollessa 700 000 euroa tapahtuu vihdoinkin suurempi muutos
kokonaisveroprosenttien laskussa (taulukko 16). Yksityisliikkeen veroaste laskee
melkein kuusi prosenttiyksikköä, ja osingonjaon sekä osinko-palkka yhdistelmän lä-
hes viisi yksikköä. Keskinäinen paremmuusjärjestys muuttuu osingonjaon veropro-
sentin laskiessa hieman osingon ja palkan yhdistelmän veroprosenttia alemmaksi.
Yksityisliike säilyttää siis asemansa edullisimpana yritysmuotona kaikilla nettovaralli-
suusasteilla. Yksityisliike on euroissa mitattuna melkein 5 000 euroa verotuksellisesti
edullisempi kuin toiseksi edullisin osinko.

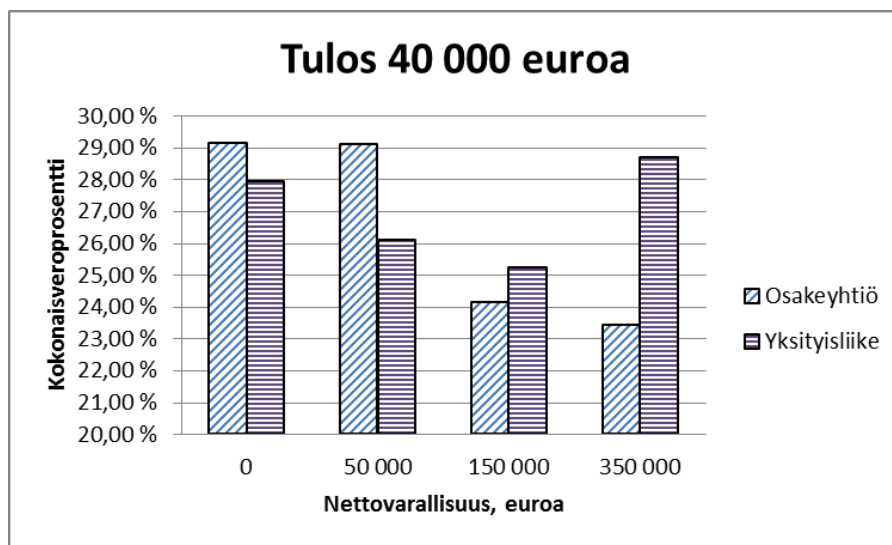
Kuvio 8. Yrittäjän kokonaisverorasite 200 000 euron tuloksella eri voitonjakomuodoissa nettovarallisuuden vaihdellessa.

Kokonaisveroprosenttien lasku tapahtuu tasaiseen tahtiin kaikissa voitonjakomuodoissa palkkaa ja suurimman nettovarallisuusasteen aiheuttamaa laskun kiihtymistä lukuun ottamatta. Kuvio 8 näkee eri voitonjakomuotojen kokonaisveroastetta tarkemmin. Myös edullisuusjärjestys säilyy lähes ennallaan kaikkien laskelmien ajan. Alapuolella oleva kuvio havainnollistaa hyvin kokonaisveroasteiden muutosten tasaisuutta ja päällekkäisyyksiä. Varsinkin osingonjaon sekä osingon ja palkan yhdistelmän veroprosentit ovat niin lähekkäin toisiaan, että niitä ei pysty kuviosta erottamaan.

3.5 Tulosten koonti

Tähän lukuun kootaan empiirisestä osiosta saadut tulokset, jotta ne on helpompia hahmottaa. Ensinnäkin verotuksellisesta näkökulmasta tutkien yksityisliike on lähes kaikissa tilanteissa osakeyhtiötä edullisempi. Lisäksi nettovarallisuuden kasvu johtaa kokonaisverorasitteen pienenemiseen tiettyyn pisteeseen saakka kaikilla muilla voitonjakotavoilla paitsi palkalla, jonka veroasteeseen nettovarallisuus ei vaikuta. Veroasteet kasvavat kaikilla voitonjakotavoilla tulosta nostettaessa suuremmaksi. Seuraavissa kappaleissa tarkastellaan kokonaisveroastetta eri tulotasoilla.

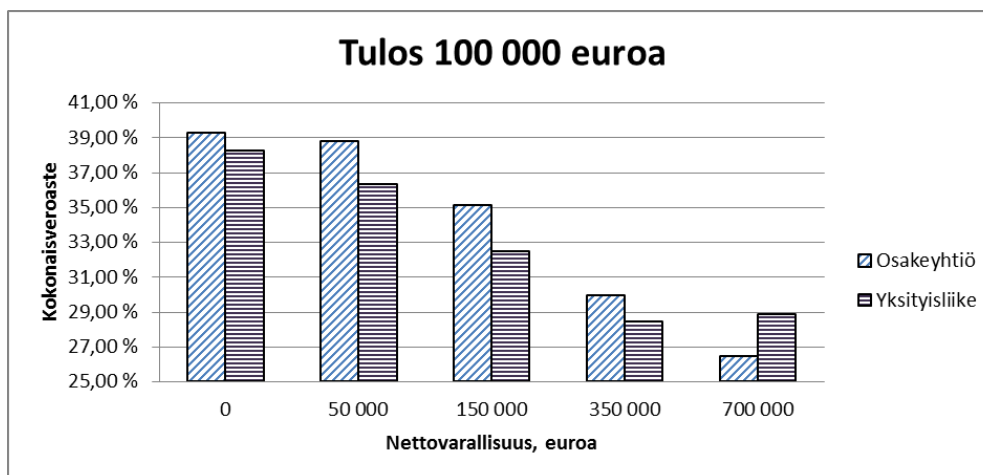
Pienen tuloksen (40 000 euroa) yrityksessä yksityisliike on veroedullisin kahdella pienimmällä nettovarallisuusasteella. Suurimmat nettovarallisuusasteet (350 000 ja 700 000 euroa) kääntävät yritysmuodon kokonaisveroprosentin kasvuun, sillä pääomatulo-osuus nousee liian suureksi. Pääomatulovero on ansiotuloveroa korkeampi hyvin pienellä tulotasolla. Yritysmuotojen alhaisimpien voitonjakokeinojen veroprosentit on koottu kuvioon 9, jonka avulla on helppo havainnollistaa yritysmuotojen veroedullisuutta. Osingon jakaminen on verotuksellisesti kallein osakeyhtiön voitonjakomuoto kaikilla muilla paitsi suurimmilla nettovarallisuusarvoilla. Palkan ja osingon yhdistelmä sekä pelkkä osingonjako saavatkin koko laskelman alimmat kokonaisveroprosentit suurimmilla nettovarallisuusasteilla. Toisin sanoen osakeyhtiömuoto on yksityisliikettä veroedullisempi pienellä tuloasteella, jos nettovarallisuusaste on niin suuri, että kaikki tai lähes kaikki osingot voidaan nostaa verovapaasti. Osakeyhtiön kannattaa nettovarallisuusasteen ollessa pieni suosia palkanmaksua sekä osinkopalkka yhdistelmää.

Kuvio 9. Yksityisliikkeen ja osakeyhtiön alhaisimmat kokonaisverorasitteet 40 000 euron tuloksella.

Tulotason kasvettua 100 000 euroon tilanne on lähes identtinen pienemmän tuloasteen esimerkin kanssa; yksityisliike on verotuksellisesti edullisin kaikilla paitsi suurimmalla (700 000 euroa) nettovarallisuusarvolla. Tuloksia näkee kuviosta 10. Tämä johtuu jälleen suuren nettovarallisuusasteen aiheuttamasta pääomatulo-osuuden liian suuresta osasta, jolloin yksityisliikkeen kokonaisveroprosentti kasvaa lähemmäs pääomaveroprosenttia. Laskelman pienin veroaste tulee osingonjaosta suurim-

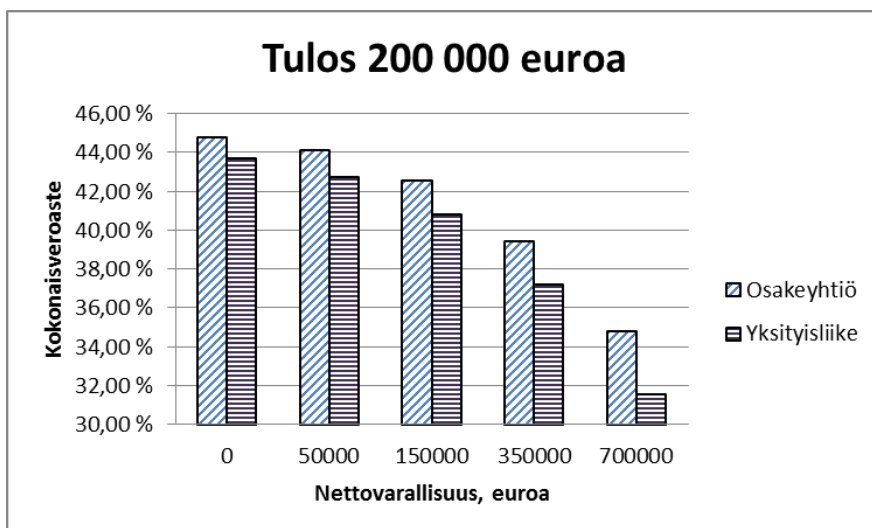
malla nettovarallisuusasteella. Osakeyhtiömuoto tuottaa jälleen koko laskelman pienimmän veroseuraamukset nettovarallisuuden ollessa niin suuri, että kaikki verovaapaat osingot voidaan nostaa. Kahdella pienimmällä nettovarallisuusasteella palkka sekä palkan ja osingon yhdistelmä ovat pelkkää osinkoa veroedullisempia.

Kuvio 10. Yksityisliikkeen ja osakeyhtiön alhaisimmat kokonaisverorasitteet 100 000 euron tuloksella.

Monilla on mielikuva, että yrityksen tuloksen kasvaessa osakeyhtiö on veroedullisin yritysmuoto. Tämän vuoksi lasketaan vielä kolmas verolaskelma, vaikka Voitto+ -tilipäätöstietokannasta saatujen tulosten mukaan yli 200 000 euron tulosta ansaitsevat yksityisliikkeet ovat Suomessa harvinaisia. Suuremmalla tuloksella halutaan testata juuri yksityisliikkeen verokilpailukykyä osakeyhtiötä vastaan. Yksityisliike osoittautuu kuitenkin kaikilla nettovarallisuusasteilla verotuksellisesti edullisemmaksi yritysmuodoksi, kuten kuviosta 11 näkee. Ero muihin voitonjakomuotoihin on prosentuaalisesti pieni, mutta tulotason ollessa suuri, se tarkoittaa useita tuhansia euroja. Osakeyhtiön voitonjakomuodoista vain osingon ja palkan yhdistelmä sekä osingonjako ovat veroedullisia nettovarallisuuden ollessa suuri.

Kuvio 11. Yksityisliikkeen ja osakeyhtiön alhaisimmat kokonaisverorasitteet 200 000 euron tuloksella.

Tulokset herättävätkin paljon kysymyksiä: Perehtyvätkö yrittäjät tarpeeksi hyvin eri yritysmuotojen verotukseen yritysmuodon valintatilanteessa? Miten suuren merkityksen yrittäjät edes antavat verotukselle yritysmuotoa valitessa? Ovatko laskelmissa käytettävät suuret nettovarallisuusarvot yhden hengen yrittäjille yleisiä ja siten realistisia? Toisin sanoen, onko yhden hengen yrityksillä niin korkeaa nettovarallisuusasetta, että osakeyhtiö olisi verotuksellisesti edullisempi yritysmuoto. Voitto+ -tietokannasta saatujen tulosten mukaan vain muutamalla yksityisliikkeellä edes on nettovarallisuutta; taseen arvokin nousee vain harvoin yli 100 000 euron. Toki monilla yhden hengen osakeyhtiöillä on enemmän nettovarallisuutta kuin yksityisliikkeillä ja suuri investointien määrä ja pääomien tarve onkin usein yksi syy osakeyhtiömuodon valinnassa. Epäiltävästi harvalla osakeyhtiöllä nettovarallisuusaste on kuitenkin niin korkea, että yritysmuoto olisi verotuksellisesti edullisin.

4 JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO

Tutkielman tavoitteena oli muodostaa käsitys yhden hengen yrittäjälle mahdollisten yritysmuotojen – yksityisliike ja osakeyhtiö – verotuksellisista eroavaisuuksista sekä selvittää, kumpi yritysmuoto on eri olosuhteiden vallitessa veroedullisempi. Tavoitteet pyrittiin saavuttamaan tutkimalla eri yritysmuotojen verotusta ja voitonjakokeinoja, sekä tekemällä verolaskelmia kokonaisverorasitteen selvittämiseksi eri olosuhteissa.

Verotuksellisesti edullisimman yritysmuodon valintaan selvisi vaikuttavan useat eri tekijät ja tilanteet, kuten yrityksen tulos, nettovarallisuusaste sekä voitonjakotapa. Näiden eri tekijöiden vaikutusta yritysmuotojen kokonaisveroasteeseen testattiin verolaskelmilla muuttamalla yrityksen tulosta ja nettovarallisuutta. Laskelmat toteutettiin kolmella eri tuloksella (40 000, 100 000 ja 200 000 euroa) ja viidellä nettovarallisuusasteella (0, 50 000, 150 000, 350 000 ja 700 000 euroa).

Laskelmista saadun empiirisen aineiston pohjalta yhden hengen yrittäjälle edullisin yritysmuoto lähes kaikissa tilanteissa oli yksityisliike. Pienellä ja keskisuurella tulotasoilla nettovarallisuusasteen olleessa erittäin suuri osakeyhtiömuoto oli veroedullisempi, kun voitonjakotapoina käytettiin osinkoa tai osingon ja palkan yhdistelmää. Tuloksen ollessa suuri, yksityisliike oli aina veroedullisin nettovarallisuudesta ja voitonjakotavasta riippumatta.

Yhden hengen yrityksillä nettovarallisuus vaikutti kuitenkin olevan harvoin niin suuri kuin vaaditaan, jotta osakeyhtiö olisi veroedullisempi yritysmuoto. Lisäksi tuloksen koko ja nettovarallisuusaste liikkuvat lähes käsi kädessä tilinpäätöksistä tehdyn analyysin perusteella, joten tarpeeksi suuren nettovarallisuuden omaavalla yrityksellä tuloksen voi arvioida olevan niin suuri, että yksityisliike tulisi osakeyhtiömuotoa veroedullisemmaksi. Nettovarallisuuden määrällä oli verorasitusta pienentävä vaikutus tiettyyn pisteeseen saakka kummallakin yritysmuodolla ja kaikilla voitonjakotavoilla paitsi palkalla, johon nettovarallisuuden määrä ei vaikuta.

Osakeyhtiön voitonjakotavalla oli suurin merkitys tuloksen ja nettovarallisuuden ollessa pieniä. Palkan maksamisen sekä osingon ja palkan yhdistelmän kokonaisveroasteet olivat tällöin paljon osingonjaon veroasteita alempia. Muilla tulotasoilla vastaavaa ilmiötä ei havaittu, vaan voitonjakomuotojen verorasitus oli lähes sama varsinkin,

kun nettovarallisuusaste oli pieni. Nettovarallisuusasteen ollessa suuri, palkka muuttui verotuksellisesti kalleimmaksi voitonjakomuodoksi kaikilla tulotasoilla, kun osingon sekä osingon ja palkan yhdistelmät olivat lähes yhtä edullisia.

Verolaskelmien tuottamien tutkimustulosten reliabiliteetti on hyvä, sillä laskelmat ovat yksinkertaisuudessaan luotettavia ja niistä johdetut tulokset päteviä verojärjestelmän ja veroprosenttien voimassaoloaikana. Myös empiiriosuuden validiteetti on hyvä verolaskelmien onnistuessa mittaamaan tavoitteiden mukaisesti eri yritysmuotojen kokonaisverorasitetta. Tutkielman tulokset ovat siis luotettavia ja käytännönläheisyydestään johtuen käyttökelpoisia yrittäjän yritysmuodonvalintaprosessissa sekä verosuunnittelukeinoja arvioidessa.

Tutkielmaa voisi kehittää eteenpäin tutkimalla tarkemmin yritysmuotojen lukuisia voitonjakotapoja, joita esiteltiin hieman verosuunnittelusta kertovassa kappaleessa, ja tutkia niiden veroedullisuutta eri olosuhteiden vallitessa. Mahdollisissa jatkotutkimuksissa voisi myös selvittää, millainen vaikutus verotukseen on osakeyhtiön mahdollisuudella olla nostamatta kaikkia tuloja samana vuonna. Tutkielmassa keskitytään verojen minimointiin yhdellä tilikaudella, jota voidaan pitää yhtenä tutkielman rajoitteista. Jatkotutkimuksissa voisikin keskittyä tutkimaan eri yritysmuotojen kokonaisverorasitetta pidemmällä aikavälillä, sillä yritysmuodon valinnan pitäisi perustua pitkän aikavälin hyötyihin, ei yhden tilikauden verojen minimointiin. Jatkotutkimuksia voisi suorittaa myös verouudistuksen vaikutusta yhden hengen yrityksiin.

LÄHTEET

Alhola, K. (2007) Palkkaa vai osinkoa veroseuraamusten näkökulmasta. Tilisanomat. 5. 36–41.

Devereux, M. P. & Griffith, R. (2003) Evaluating tax policy for location decisions. *International Tax and Public Finance*, 10, 107–126.

Grubert, H. (2000) Tax planning by companies and tax competition by governments: is there evidence of changes in behavior? *International taxation and multinational activity*, University of Chicago Press, 113 – 142.

Guenther, D. (1992) Taxes and organizational form: a comparison of corporations and master limited partnerships. *Accounting Review*, 67, 17–45.

Hanlon, M. & Heitzman, S. (2010) A review of tax research. *Journal of Accounting and Economics*, 50, 2–3, 127–178.

Helminen, S. (2007) Osakeyhtiölaki pienyhtiön näkökulmasta. *Defensor Legis* 4/2007, 503-517.

Holopainen, T. & Levonen, A. (2008) Yrityksen perustajan opas – silta yrittäjyyteen. 14 p. Helsinki, Edita Publishing.

Holtz-Eakin, C., R., D., Rider, M. & Rosen, H. S. (2000) Income taxes and entrepreneurs' use of labor. *Journal of Labor Economics*, 18, 324-351.

Hong, Q. & Smart, M. (2010) In praise of tax havens: International tax planning and foreign direct investment. *European Economic Review* ,54, 1, 82–95.

Järvenoja, M. (2012) Henkilöyhtiö vai osakeyhtiö? [verkkodokumentti]. [viitattu 19.2.2012]. Saatavilla: <http://www.tilisanomat.fi/node/1729>

Klassen, K. J. & Shackelford, D. A. (1998) State and provincial corporate tax planning: income shifting and sales apportionment factor management. *Journal of Accounting and Economics*, 25, 3, 385–406.

Koponen, J. (2003) Osingonjakajan verokirja. 5 p. Helsinki, Verotieto.

- Koponen, J. (2004) Yrittäjän verokäsikirja. 2 p. Helsinki, Verotieto.
- Kukkonen, M. & Walden, R. (2011) Pk-yritysten verosuunnittelu. 1 p. Helsinki, WSOY-pro.
- Kukkonen, M & Walden, R. (2010) Elinkeinoverolaki käytännössä. 1 p. Helsinki, WSOYpro.
- Kukkonen, M. (2010) Pienosakeyhtiön ja sen osakkaan tuloverotus. 2 p. Helsinki, Talentum Media.
- Leppiniemi, J. & Walden, R. (2009) Tilinpäätös- ja verosuunnittelu. Helsinki, WSOY-pro.
- Morriset, J. P. & Pirnia, N. (1999) How tax policy and incentives affect foreign direct investment. World Bank Policy Research Working Paper No. 2509.
- Mähönen, J. & Villa, S (2009) Osakeyhtiö IV verotus. Helsinki, WSOYpro.
- Myrsky, M. & Linnakangas, E. (2010) Elinkeinotulon verotus. 3 p. Helsinki, Talentum Media.
- Myrsky, M. & Ossa, J. (2008) Verotuksen perusteet. Helsinki, Talentum.
- Niskakangas, H. (2009) Johdatus Suomen verojärjestelmään. 2 p. Helsinki, WSOY-pro.
- Ossa, J. (2007) Yritysmuodot ja verotus. Defensor Legis 4/2007, 527-546.
- Siikarla, P. (2007) Uusi osakeyhtiölaki ja verosuunnittelu. 1 p. Helsinki, Yrityskirjat.
- Shackelford, D. & Shevlin, T. (2001) Empirical tax research in accounting. Journal of Accounting and Economies 31, 1-3, 321–387.
- Sjögrén, H. (2010) Palkkaa vai osinkoa – empiirinen tutkimus velkojien suojasta pienissä osakeyhtiöissä. Lakimies 6/2010, 979–998.
- Sjögrén, H. Jokinen, J. & Syrjä, P. (2009) Osakeyhtiössä tehty osingonjakopäätös ja hallituksen maksukyvyistä toimeenpanon lykkääntyessä – tilastollinen tarkastelu. Defensor Legis 5/2009, 775-797.

Syrjä P. (2010) Pienten yritysten verosuunnittelu käytänteissä eroja. Tilintarkastus 6/2010, 16-19.

Tilastokeskus (2012) Palkka- ja työvoimakustannukset [verkkodokumentti]. [viitattu 28.3.2012]. Saatavilla: http://www.stat.fi/tup/suoluk/suoluk_palkat.html

Tilastokeskus (2011) Yritykset 2010 [verkkodokumentti]. [viitattu 27.4.2012]. Saatavilla: http://www.stat.fi/tup/suoluk/suoluk_yritykset.htm

Tomperi, S. (2009) Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. 23 p. Helsinki, WSOYpro.

Villa, S., Ossa, J. & Saarnilehto, A. (2007) Yritysmuodot toiminta, rahoitus ja verotus. Helsinki, WSOYpro.

Valtiovarainministeriö (2012) Elinkeinonharjoittajan verotus [verkkodokumentti]. [viitattu 9.3.2012]. Saatavilla: http://www.vm.fi/vm/fi/10_verotus/03_elinkeinoverotus/02_elinkeinonharjoittajan_verotus/index.jsp

Vero (2011) Työnantajan sosiaaliturvamaksu vuonna 2012 [verkkodokumentti]. [viitattu 25.3.2012]. Saatavilla: http://www.vero.fi/fi-FI/Tietoa_Verohallinnosta/Tiedotteet/Tyonantajan_sosiaaliturvamaksu_vuonna_20%2819222%29

Vero (2012) Henkilöverotuksen lakimuutoksia vuodelle 2012 [verkkodokumentti]. [viitattu 12.3.2012]. Saatavilla: http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_ohjeet/Henkilöverotuksen_lakimuutoksia_vuodelle%2819551%29

Veronmaksajain keskusliitto ry (2012) Tietoja yhteisöverotuksesta [verkkodokumentti]. [viitattu 19.2.2012]. Saatavilla: <http://www.veronmaksajat.fi/fi-FI/tutkimuksetjatilastot/tuloverotus/yhteisoverotus/>

Wikström, K. (2006) Yleiset verotuksessa ja vero-oikeudessa. 3 p. Turku, Turun yliopisto.

LIITTEET

Liite 1. Tulos 40 000 euroa ja nettovarallisuus 0 euroa

Tulos 40 000 euroa					
Nettovarallisuus 0 euroa					
		A) Osinko	B) Osinko/palkka	C) Palkka	D) Yksityisliike
Tulos ennen tilinpäätössiiroja ja veroja		40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00
Yrittäjän oma palkka		0,00	19 584,80	39 169,60	-
Yrittäjän palkan sosiaalikulut	2,12 %	0,00	415,20	830,40	-
Yrittäjän palkan kustannukset yhteensä		0,00	20 000,00	40 000,00	-
Yrityksen tulos ennen veroja		40 000,00	20 000,00	0,00	-
Yritysvero	24,50 %	9 800,00	4 900,00	0,00	-
Yrityksen tulos verojen jälkeen		30 200,00	15 100,00	0,00	-
Nettovarallisuus (tilikauden alussa)		0,00	0,00	0,00	0,00
Osakeyhtiö:					
Jaettava osinko		30 200,00	15 100,00	0,00	-
Verovapaa osinko	9 %	0,00	0,00	0,00	-
Pääomatulo-osinkoa		0,00	0,00	0,00	-
Verotettava pääomatulo-osinko	70 %	0,00	0,00	0,00	-
Pääomatulovero	30 / 32 %	0,00	0,00	0,00	-
Verovapaa pääomatulo-osinko	30 %	0,00	0,00	0,00	-
Ansiotulo-osinko		30 200,00	15 100,00	0,00	-
Verotettava ansiotulo-osinko	70 %	21 140,00	10 570,00	0,00	-
Verovapaa ansiotulo-osinko	30 %	9 060,00	4 530,00	0,00	-
Ansiotulot yhteensä		21 140,00	30 154,80	39 169,60	-
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	4 122,30	5 880,19	7 638,07	-
Valtionvero		335,60	1 609,59	3 189,96	-
Yksityisliike:					
Pääomatulo-osuus	20 %	-	-	-	0,00
Pääomatulovero	30 %	-	-	-	0,00
Ansiotulo-osuus		-	-	-	40 000,00
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	-	-	-	7 800,00
Valtionvero		-	-	-	3 368,50
Verovapaat tulot yhteensä		9 060,00	4 530,00	0,00	-
Verot + sos.kulut yhteensä		14 257,90	12 804,97	11 658,43	11 168,50
Nettotulos		25 742,10	27 195,03	28 341,57	28 831,50
Kokonaisveroprosentti		35,64 %	32,01 %	29,15 %	27,92 %

Liite 2. Tulos 40 000 euroa ja nettovarallisuus 50 000 euroa

Tulos 40 000 euroa					
Nettovarallisuus 50 000 euroa					
		A) Osinko	B) Osinko/palkka	C) Palkka	D) Yksityisliike
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00
Yrittäjän oma palkka		0,00	19 584,80	39 169,60	-
Yrittäjän palkan sosiaalikulut	2,12 %	0,00	415,20	830,40	-
Yrittäjän palkan kustannukset yhteensä		0,00	20 000,00	40 000,00	-
Yrityksen tulos ennen veroja		40 000,00	20 000,00	0,00	-
Yritysvero	24,50 %	9 800,00	4 900,00	0,00	-
Yrityksen tulos verojen jälkeen		30 200,00	15 100,00	0,00	-
Nettovarallisuus (tilikauden alussa)		50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00
Osakeyhtiö:					
Jaettava osinko		30 200,00	15 100,00	0,00	-
Verovapaa osinko	9 %	4 500,00	4 500,00	0,00	-
Pääomatulo-osinkoa		0,00	0,00	0,00	-
Verotettava pääomatulo-osinko	70 %	0,00	0,00	0,00	-
Pääomatulovero	30 / 32 %	0,00	0,00	0,00	-
Verovapaa pääomatulo-osinko	30 %	0,00	0,00	0,00	-
					-
Ansiotulo-osinko		25 700,00	10 600,00	0,00	-
Verotettava ansiotulo-osinko	70 %	17 990,00	7 420,00	0,00	-
Verovapaa ansiotulo-osinko	30 %	7 710,00	3 180,00	0,00	-
Ansiotulot yhteensä		17 990,00	27 004,80	39 169,60	-
Ansiotulovero:					-
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	3 508,05	5 265,94	7 638,07	-
Valtionvero		130,85	1 058,34	3 189,96	-
					-
Yksityisliike:					
Pääomatulo-osuus	20 %	-	-	-	10 000,00
Pääomatulovero	30 %	-	-	-	3 000,00
Ansiotulo-osuus		-	-	-	30 000,00
Ansiotulovero:		-	-	-	-
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	-	-	-	5 850,00
Valtionvero		-	-	-	1 582,50
					-
Verovapaat tulot yhteensä		12 210,00	7 680,00	0,00	-
Verot + sos.kulut yhteensä		13 438,90	11 639,47	11 658,43	10 432,50
Nettotulos		26 561,10	28 360,53	28 341,57	29 567,50
Kokonaisveroprosentti		33,60 %	29,10 %	29,15 %	26,08 %

Liite 3. Tulos 40 000 euroa ja nettovarallisuus 150 000 euroa

Tulos 40 000 euroa					
Nettovarallisuus 150 000 euroa					
		A) Osinko	B) Osinko/palkka	C) Palkka	D) Yksityisliike
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00
Yrittäjän oma palkka		0,00	19 584,80	39 169,60	-
Yrittäjän palkan sosiaalikulut	2,12 %	0,00	415,20	830,40	-
Yrittäjän palkan kustannukset yhteensä		0,00	20 000,00	40 000,00	-
Yrityksen tulos ennen veroja		40 000,00	20 000,00	0,00	-
Yritysvero	24,50 %	9 800,00	4 900,00	0,00	-
Yrityksen tulos verojen jälkeen		30 200,00	15 100,00	0,00	-
Nettovarallisuus (tilikauden alussa)		150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00
Osakeyhtiö:					
Jaettava osinko		30 200,00	15 100,00	0,00	-
Verovapaa osinko	9 %	13 500,00	13 500,00	0,00	-
Pääomatulo-osinkoa		0,00	0,00	0,00	-
Verotettava pääomatulo-osinko	70 %	0,00	0,00	0,00	-
Pääomatulovero	30 / 32 %	0,00	0,00	0,00	-
Verovapaa pääomatulo-osinko	30 %	0,00	0,00	0,00	-
Ansiotulo-osinko		16 700,00	1 600,00	0,00	-
Verotettava ansiotulo-osinko	70 %	11 690,00	1 120,00	0,00	-
Verovapaa ansiotulo-osinko	30 %	5 010,00	480,00	0,00	-
Ansiotulot yhteensä		11 690,00	20 704,80	39 169,60	-
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	2 279,55	4 037,44	7 638,07	-
Valtionvero		0,00	305,90	3 189,96	-
Yksityisliike:					
Pääomatulo-osuus	20 %	-	-	-	30 000,00
Pääomatulovero	30 %	-	-	-	9 000,00
Ansiotulo-osuus		-	-	-	10 000,00
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	-	-	-	1 950,00
Valtionvero		-	-	-	0,00
Verovapaat tulot yhteensä		18 510,00	13 980,00	0,00	-
Verot + sos.kulut yhteensä		12 079,55	9 658,53	11 658,43	10 950,00
Nettotulos		27 920,45	30 341,47	28 341,57	29 050,00
Kokonaisveroprosentti		30,20 %	24,15 %	29,15 %	27,38 %

Liite 4. Tulos 40 000 euroa ja nettovarallisuus 350 000 euroa

Tulos 40 000 euroa					
Nettovarallisuus 350 000 euroa					
		A) Osinko	B) Osinko/palkka	C) Palkka	D) Yksityisliike
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00
Yrittäjän oma palkka		0,00	19 584,80	39 169,60	-
Yrittäjän palkan sosiaalikulut	2,12 %	0,00	415,20	830,40	-
Yrittäjän palkan kustannukset yhteensä		0,00	20 000,00	40 000,00	-
Yrityksen tulos ennen veroja		40 000,00	20 000,00	0,00	-
Yritysvero	24,50 %	9 800,00	4 900,00	0,00	-
Yrityksen tulos verojen jälkeen		30 200,00	15 100,00	0,00	-
Nettovarallisuus (tilikauden alussa)		350 000,00	350 000,00	350 000,00	350 000,00
Osakeyhtiö:					
Jaettava osinko		30 200,00	15 100,00	0,00	-
Verovapaa osinko	9 %	30 200,00	15 100,00	0,00	-
Pääomatulo-osinkoa		0,00	0,00	0,00	-
Verotettava pääomatulo-osinko	70 %	0,00	0,00	0,00	-
Pääomatulovero	30 / 32 %	0,00	0,00	0,00	-
Verovapaa pääomatulo-osinko	30 %	0,00	0,00	0,00	-
Ansiotulo-osinko		0,00	0,00	0,00	-
Verotettava ansiotulo-osinko	70 %	0,00	0,00	0,00	-
Verovapaa ansiotulo-osinko	30 %	0,00	0,00	0,00	-
Ansiotulot yhteensä		0,00	19 584,80	39 169,60	-
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	0,00	3 819,04	7 638,07	-
Valtionvero		0,00	233,10	3 189,96	-
Yksityisliike:					
Pääomatulo-osuus	20 %	-	-	-	40 000,00
Pääomatulovero	30 %	-	-	-	12 000,00
Ansiotulo-osuus		-	-	-	0,00
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	-	-	-	0,00
Valtionvero		-	-	-	0,00
Verovapaat tulot yhteensä		30 200,00	15 100,00	0,00	-
Verot + sos.kulut yhteensä		9 800,00	9 367,33	11 658,43	12 000,00
Nettotulos		30 200,00	30 632,67	28 341,57	28 000,00
Kokonaisveroprosentti		24,50 %	23,42 %	29,15 %	30,00 %

Liite 5. Tulos 100 000 euroa ja nettovarallisuus 0 euroa

Tulos 100 000 euroa					
Nettovarallisuus 0 euroa					
		A) Osinko	B) Osinko/palkka	C) Palkka	D) Yksityisliike
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
Yrittäjän oma palkka		0,00	48 962,00	97 924,01	-
Yrittäjän palkan sosiaalikulut	2,12 %	0,00	1 037,99	2 075,99	-
Yrittäjän palkan kustannukset yhteensä		0,00	50 000,00	100 000,00	-
Yrityksen tulos ennen veroja		100 000,00	50 000,00	0,00	-
Yritysvero	24,50 %	24 500,00	12 250,00	0,00	-
Yrityksen tulos verojen jälkeen		75 500,00	37 750,00	0,00	-
Nettovarallisuus (tilikauden alussa)		0,00	0,00	0,00	0,00
Osakeyhtiö:					
Jaettava osinko		75 500,00	37 750,00	0,00	-
Verovapaa osinko	9 %	0,00	0,00	0,00	-
Pääomatulo-osinkoa		0,00	0,00	0,00	-
Verotettava pääomatulo-osinko	70 %	0,00	0,00	0,00	-
Pääomatulovero	30 / 32 %	0,00	0,00	0,00	-
Verovapaa pääomatulo-osinko	30 %	0,00	0,00	0,00	-
Ansiotulo-osinko		75 500,00	37 750,00	0,00	-
Verotettava ansiotulo-osinko	70 %	52 850,00	26 425,00	0,00	-
Verovapaa ansiotulo-osinko	30 %	22 650,00	11 325,00	0,00	-
Ansiotulot yhteensä		52 850,00	75 387,00	97 924,01	-
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	10 305,75	14 700,47	19 095,18	-
Valtionvero		6 131,30	11 396,38	18 101,14	-
Yksityisliike:					
Pääomatulo-osuus	20 %	-	-	-	0,00
Pääomatulovero	30 %	-	-	-	0,00
Ansiotulo-osuus		-	-	-	100 000,00
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	-	-	-	19 500,00
Valtionvero		-	-	-	18 718,80
Verovapaat tulot yhteensä		22 650,00	11 325,00	0,00	-
Verot + sos.kulut yhteensä		40 937,05	39 384,84	39 272,31	38 218,80
Nettotulos		59 062,95	60 615,16	60 727,69	61 781,20
Kokonaisveroprosentti		40,94 %	39,38 %	39,27 %	38,22 %

Liite 6. Tulos 100 000 euroa ja nettovarallisuus 50 000 euroa

Tulos 100 000 euroa					
Nettovarallisuus 50 000 euroa					
		A) Osinko	B) Osinko/palkka	C) Palkka	D) Yksityisliike
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
Yrittäjän oma palkka		0,00	48 962,00	97 924,01	-
Yrittäjän palkan sosiaalikustannukset	2,12 %	0,00	1 037,99	2 075,99	-
Yrittäjän palkan kustannukset yhteensä		0,00	50 000,00	100 000,00	-
Yrityksen tulos ennen veroja		100 000,00	50 000,00	0,00	-
Yritysvero	24,50 %	24 500,00	12 250,00	0,00	-
Yrityksen tulos verojen jälkeen		75 500,00	37 750,00	0,00	-
Nettovarallisuus (tilikauden alussa)		50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00
Osakeyhtiö:					
Jaettava osinko		75 500,00	37 750,00	0,00	-
Verovapaa osinko	9 %	4 500,00	4 500,00	0,00	-
Pääomatulo-osinkoa		0,00	0,00	0,00	-
Verotettava pääomatulo-osinko	70 %	0,00	0,00	0,00	-
Pääomatulovero	30 / 32 %	0,00	0,00	0,00	-
Verovapaa pääomatulo-osinko	30 %	0,00	0,00	0,00	-
Ansiotulo-osinko		71 000,00	33 250,00	0,00	-
Verotettava ansiotulo-osinko	70 %	49 700,00	23 275,00	0,00	-
Verovapaa ansiotulo-osinko	30 %	21 300,00	9 975,00	0,00	-
Ansiotulot yhteensä		49 700,00	72 237,00	97 924,01	-
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	9 691,50	14 086,22	19 095,18	-
Valtionvero		6 131,30	11 380,70	18 101,14	-
Yksityisliike:					
Pääomatulo-osuus	20 %	-	-	-	10 000,00
Pääomatulovero	30 %	-	-	-	3 000,00
Ansiotulo-osuus		-	-	-	90 000,00
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	-	-	-	17 550,00
Valtionvero		-	-	-	15 743,75
Verovapaat tulot yhteensä		25 800,00	14 475,00	0,00	-
Verot + sos.kulut yhteensä		40 322,80	38 754,91	39 272,31	36 293,75
Nettotulos		59 677,20	61 245,09	60 727,69	63 706,25
Kokonaisveroprosentti		40,32 %	38,75 %	39,27 %	36,29 %

Liite 7. Tulos 100 000 euroa ja nettovarallisuus 150 000 euroa

Tulos 100 000 euroa					
Nettovarallisuus 150 000 euroa					
		A) Osinko	B) Osinko/palkka	C) Palkka	D) Yksityisliike
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
Yrittäjän oma palkka		0,00	48 962,00	97 924,01	-
Yrittäjän palkan sosiaalikustannukset	2,12 %	0,00	1 037,99	2 075,99	-
Yrittäjän palkan kustannukset yhteensä		0,00	50 000,00	100 000,00	-
Yrityksen tulos ennen veroja		100 000,00	50 000,00	0,00	-
Yritysvero	24,50 %	24 500,00	12 250,00	0,00	-
Yrityksen tulos verojen jälkeen		75 500,00	37 750,00	0,00	-
Nettovarallisuus (tilikauden alussa)		150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00
Osakeyhtiö:					
Jaettava osinko		75 500,00	37 750,00	0,00	-
Verovapaa osinko	9 %	13 500,00	13 500,00	0,00	-
Pääomatulo-osinkoa		0,00	0,00	0,00	-
Verotettava pääomatulo-osinko	70 %	0,00	0,00	0,00	-
Pääomatulovero	30 / 32 %	0,00	0,00	0,00	-
Verovapaa pääomatulo-osinko	30 %	0,00	0,00	0,00	-
Ansiotulo-osinko		62 000,00	24 250,00	0,00	-
Verotettava ansiotulo-osinko	70 %	43 400,00	16 975,00	0,00	-
Verovapaa ansiotulo-osinko	30 %	18 600,00	7 275,00	0,00	-
Ansiotulot yhteensä		43 400,00	65 937,00	97 924,01	-
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	8 463,00	12 857,72	19 095,18	-
Valtionvero		4 099,50	8 944,96	18 101,14	-
Yksityisliike:					
Pääomatulo-osuus	20 %	-	-	-	30 000,00
Pääomatulovero	30 %	-	-	-	9 000,00
Ansiotulo-osuus		-	-	-	70 000,00
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	-	-	-	13 650,00
Valtionvero		-	-	-	9 818,50
Verovapaat tulot yhteensä		32 100,00	20 775,00	0,00	-
Verot + sos.kulut yhteensä		37 062,50	35 090,67	39 272,31	32 468,50
Nettotulos		62 937,50	64 909,33	60 727,69	67 531,50
Kokonaisveroprosentti		37,06 %	35,09 %	39,27 %	32,47 %

Liite 8. Tulos 100 000 euroa ja nettovarallisuus 350 000 euroa

Tulos 100 000 euroa					
Nettovarallisuus 350 000 euroa					
		A) Osinko	B) Osinko/palkka	C) Palkka	D) Yksityisliike
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
Yrittäjän oma palkka		0,00	48 962,00	97 924,01	-
Yrittäjän palkan sosiaalikulut	2,12 %	0,00	1 037,99	2 075,99	-
Yrittäjän palkan kustannukset yhteensä		0,00	50 000,00	100 000,00	-
Yrityksen tulos ennen veroja		100 000,00	50 000,00	0,00	-
Yritysvero	24,50 %	24 500,00	12 250,00	0,00	-
Yrityksen tulos verojen jälkeen		75 500,00	37 750,00	0,00	-
Nettovarallisuus (tilikauden alussa)		350 000,00	350 000,00	350 000,00	350 000,00
Osakeyhtiö:					
Jaettava osinko		75 500,00	37 750,00	0,00	-
Verovapaa osinko	9 %	31 500,00	31 500,00	0,00	-
Pääomatulo-osinkoa		0,00	0,00	0,00	-
Verotettava pääomatulo-osinko	70 %	0,00	0,00	0,00	-
Pääomatulovero	30 %	0,00	0,00	0,00	-
Verovapaa pääomatulo-osinko	30 %	0,00	0,00	0,00	-
Ansiotulo-osinko		44 000,00	6 250,00	0,00	-
Verotettava ansiotulo-osinko	70 %	30 800,00	4 375,00	0,00	-
Verovapaa ansiotulo-osinko	30 %	13 200,00	1 875,00	0,00	-
Ansiotulot yhteensä		30 800,00	53 337,00	97 924,01	-
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	6 006,00	10 400,72	19 095,18	-
Valtionvero		1 722,50	6 235,96	18 101,14	-
Yksityisliike:					
Pääomatulo-osuus	20 %	-	-	-	70 000,00
Pääomatulovero	30 %	-	-	-	15 000,00
Pääomatulovero, kun > 50 000	32 %	-	-	-	6 400,00
Ansiotulo-osuus		-	-	-	30 000,00
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	-	-	-	5 850,00
Valtionvero		-	-	-	1 582,50
Verovapaat tulot yhteensä		44 700,00	33 375,00	0,00	-
Verot + sos.kulut yhteensä		32 228,50	29 924,67	39 272,31	28 832,50
Nettotulos		67 771,50	70 075,33	60 727,69	71 167,50
Kokonaisveroprosentti		32,23 %	29,92 %	39,27 %	28,83 %

Liite 9. Tulos 100 000 euroa ja nettovarallisuus 700 000 euroa

Tulos 100 000 euroa					
Nettovarallisuus 700 000 euroa					
		A) Osinko	B) Osinko/palkka	C) Palkka	D) Yksityisliike
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
Yrittäjän oma palkka		0,00	48 962,00	97 924,01	-
Yrittäjän palkan sosiaalikulut	2,12 %	0,00	1 037,99	2 075,99	-
Yrittäjän palkan kustannukset yhteensä		0,00	50 000,00	100 000,00	-
Yrityksen tulos ennen veroja		100 000,00	50 000,00	0,00	-
Yritysvero	24,50 %	24 500,00	12 250,00	0,00	-
Yrityksen tulos verojen jälkeen		75 500,00	37 750,00	0,00	-
Nettovarallisuus (tilikauden alussa)		700 000,00	700 000,00	700 000,00	700 000,00
Osakeyhtiö:					
Jaettava osinko		75 500,00	37 750,00	0,00	-
Verovapaa osinko	9 %	60 000,00	37 750,00	0,00	-
Pääomatulo-osinkoa		3 000,00	0,00	0,00	-
Verotettava pääomatulo-osinko	70 %	2 100,00	0,00	0,00	-
Pääomatulovero	30 %	630,00	0,00	0,00	-
Verovapaa pääomatulo-osinko	30 %	900,00	0,00	0,00	-
Ansiotulo-osinko		12 500,00	0,00	0,00	-
Verotettava ansiotulo-osinko	70 %	8 750,00	0,00	0,00	-
Verovapaa ansiotulo-osinko	30 %	3 750,00	0,00	0,00	-
Ansiotulot yhteensä		8 750,00	48 962,00	97 924,01	-
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	1 706,25	9 547,59	19 095,18	-
Valtionvero		0,00	5 295,33	18 101,14	-
Yksityisliike:					
Pääomatulo-osuus	20 %	-	-	-	100 000,00
Pääomatulovero	30 %	-	-	-	15 000,00
Pääomatulovero, kun > 50 000	32 %	-	-	-	16 000,00
Ansiotulo-osuus		-	-	-	0,00
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	-	-	-	0,00
Valtionvero					0,00
Verovapaat tulot yhteensä		64 650,00	37 750,00	0,00	-
Verot + sos.kulut yhteensä		26 836,25	28 130,92	39 272,31	31 000,00
Nettotulos		73 793,75	71 869,08	60 727,69	69 000,00
Kokonaisveroprosentti		26,84 %	28,13 %	39,27 %	31,00 %

Liite 10. Tulos 200 000 euroa ja nettovarallisuus 0 euroa

Tulos 200 000 euroa					
Nettovarallisuus 0 euroa					
		A) Osinko	B) Osinko/palkka	C) Palkka	D) Yksityisliike
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00
Yrittäjän oma palkka		0,00	97 924,01	195 848,02	-
Yrittäjän palkan sosiaalikulut	2,12 %	0,00	2 075,99	4 151,98	-
Yrittäjän palkan kustannukset yhteensä		0,00	100 000,00	200 000,00	-
Yrityksen tulos ennen veroja		200 000,00	100 000,00	0,00	-
Yritysvero	24,50 %	49 000,00	24 500,00	0,00	-
Yrityksen tulos verojen jälkeen		151 000,00	75 500,00	0,00	-
Nettovarallisuus (tilikauden alussa)		0,00	0,00	0,00	0,00
Osakeyhtiö:					
Jaettava osinko		151 000,00	75 500,00	0,00	-
Verovapaa osinko	9 %	0,00	0,00	0,00	-
Pääomatulo-osinkoa		0,00	0,00	0,00	-
Verotettava pääomatulo-osinko	70 %	0,00	0,00	0,00	-
Pääomatulovero	30 %	0,00	0,00	0,00	-
Verovapaa pääomatulo-osinko	30 %	0,00	0,00	0,00	-
Ansiotulo-osinko		151 000,00	75 500,00	0,00	-
Verotettava ansiotulo-osinko	70 %	105 700,00	52 850,00	0,00	-
Verovapaa ansiotulo-osinko	30 %	45 300,00	22 650,00	0,00	-
Ansiotulot yhteensä		105 700,00	150 774,01	195 848,02	-
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	20 611,50	29 400,93	38 190,36	-
Valtionvero		20 414,50	33 824,02	47 233,53	-
Yksityisliike:					
Pääomatulo-osuus	20 %	-	-	-	0,00
Pääomatulovero	30 %	-	-	-	0,00
Pääomatulovero, kun > 50 000	32 %	-	-	-	0,00
Ansiotulo-osuus		-	-	-	200 000,00
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	-	-	-	39 000,00
Valtionvero		-	-	-	48 468,75
Verovapaat tulot yhteensä		45 300,00	22 650,00	0,00	-
Verot + sos.kulut yhteensä		90 026,00	89 800,94	89 575,87	87 468,75
Nettotulos		109 974,00	110 199,06	110 424,13	112 531,25
Kokonaisveroprosentti		45,01 %	44,90 %	44,79 %	43,73 %

Liite 11. Tulos 200 000 euroa ja nettovarallisuus 50 000 euroa

Tulos 200 000 euroa					
Nettovarallisuus 50 000 euroa					
		A) Osinko	B) Osinko/palkka	C) Palkka	D) Yksityisliike
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00
Yrittäjän oma palkka		0,00	97 924,01	195 848,02	-
Yrittäjän palkan sosiaalikulut	2,12 %	0,00	2 075,99	4 151,98	-
Yrittäjän palkan kustannukset yhteensä		0,00	100 000,00	200 000,00	-
Yrityksen tulos ennen veroja		200 000,00	100 000,00	0,00	-
Yritysvero	24,50 %	49 000,00	24 500,00	0,00	-
Yrityksen tulos verojen jälkeen		151 000,00	75 500,00	0,00	-
Nettovarallisuus (tilikauden alussa)		50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00
Osakeyhtiö:					
Jaettava osinko		151 000,00	75 500,00	0,00	-
Verovapaa osinko	9 %	4 500,00	4 500,00	0,00	-
Pääomatulo-osinkoa		0,00	0,00	0,00	-
Verotettava pääomatulo-osinko	70 %	0,00	0,00	0,00	-
Pääomatulovero	30 %	0,00	0,00	0,00	-
Verovapaa pääomatulo-osinko	30 %	0,00	0,00	0,00	-
Ansiotulo-osinko		146 500,00	71 000,00	0,00	-
Verotettava ansiotulo-osinko	70 %	102 550,00	49 700,00	0,00	-
Verovapaa ansiotulo-osinko	30 %	43 950,00	21 300,00	0,00	-
Ansiotulot yhteensä		102 550,00	147 624,01	195 848,02	-
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	19 997,25	28 786,68	38 190,36	-
Valtionvero		19 477,40	32 886,89	47 233,53	-
Yksityisliike:					
Pääomatulo-osuus	20 %	-	-	-	10 000,00
Pääomatulovero	30 %	-	-	-	3 000,00
Pääomatulovero, kun > 50 000	32 %	-	-	-	0,00
Ansiotulo-osuus		-	-	-	190 000,00
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	-	-	-	37 050,00
Valtionvero					45 493,75
Verovapaat tulot yhteensä		48 450,00	25 800,00	0,00	-
Verot + sos.kulut yhteensä		88 474,65	88 249,56	89 575,87	85 543,75
Nettotulos		111 525,35	111 750,44	110 424,13	114 456,25
Kokonaisveroprosentti		44,24 %	44,12 %	44,79 %	42,77 %

Liite 12. Tulos 200 000 euroa ja nettovarallisuus 150 000 euroa

Tulos 200 000 euroa					
Nettovarallisuus 150 000 euroa					
		A) Osinko	B) Osinko/palkka	C) Palkka	D) Yksityisliike
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00
Yrittäjän oma palkka		0,00	97 924,01	195 848,02	-
Yrittäjän palkan sosiaalikulut	2,12 %	0,00	2 075,99	4 151,98	-
Yrittäjän palkan kustannukset yhteensä		0,00	100 000,00	200 000,00	-
Yrityksen tulos ennen veroja		200 000,00	100 000,00	0,00	-
Yritysvero	24,50 %	49 000,00	24 500,00	0,00	-
Yrityksen tulos verojen jälkeen		151 000,00	75 500,00	0,00	-
Nettovarallisuus (tilikauden alussa)		150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00
Osakeyhtiö:					
Jaettava osinko		151 000,00	75 500,00	0,00	-
Verovapaa osinko	9 %	13 500,00	13 500,00	0,00	-
Pääomatulo-osinkoa		0,00	0,00	0,00	-
Verotettava pääomatulo-osinko	70 %	0,00	0,00	0,00	-
Pääomatulovero	30 %	0,00	0,00	0,00	-
Verovapaa pääomatulo-osinko	30 %	0,00	0,00	0,00	-
Ansiotulo-osinko		137 500,00	62 000,00	0,00	-
Verotettava ansiotulo-osinko	70 %	96 250,00	43 400,00	0,00	-
Verovapaa ansiotulo-osinko	30 %	41 250,00	18 600,00	0,00	-
Ansiotulot yhteensä		96 250,00	141 324,01	195 848,02	-
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	18 768,75	27 558,18	38 190,36	-
Valtionvero		17 603,10	31 012,64	47 233,53	-
Yksityisliike:					
Pääomatulo-osuus	20 %	-	-	-	30 000,00
Pääomatulovero	30 %	-	-	-	9 000,00
Pääomatulovero, kun > 50 000	32 %	-	-	-	0,00
Ansiotulo-osuus		-	-	-	170 000,00
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	-	-	-	33 150,00
Valtionvero					39 543,80
Verovapaat tulot yhteensä		54 750,00	32 100,00	0,00	-
Verot + sos.kulut yhteensä		85 371,85	85 146,81	89 575,87	81 693,80
Nettotulos		114 628,15	114 853,19	110 424,13	118 306,20
Kokonaisveroprosentti		42,69 %	42,57 %	44,79 %	40,85 %

Liite 13. Tulos 200 000 euroa ja nettovarallisuus 350 000 euroa

Tulos 200 000 euroa					
Nettovarallisuus 350 000 euroa					
		A) Osinko	B) Osinko/palkka	C) Palkka	D) Yksityisliike
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00
Yrittäjän oma palkka		0,00	97 924,01	195 848,02	-
Yrittäjän palkan sosiaalikustannukset	2,12 %	0,00	2 075,99	4 151,98	-
Yrittäjän palkan kustannukset yhteensä		0,00	100 000,00	200 000,00	-
Yrityksen tulos ennen veroja		200 000,00	100 000,00	0,00	-
Yritysvero	24,50 %	49 000,00	24 500,00	0,00	-
Yrityksen tulos verojen jälkeen		151 000,00	75 500,00	0,00	-
Nettovarallisuus (tilikauden alussa)		350 000,00	350 000,00	350 000,00	350 000,00
Osakeyhtiö:					
Jaettava osinko		151 000,00	75 500,00	0,00	-
Verovapaa osinko	9 %	31 500,00	31 500,00	0,00	-
Pääomatulo-osinkoa		0,00	0,00	0,00	-
Verotettava pääomatulo-osinko	70 %	0,00	0,00	0,00	-
Pääomatulovero	30 %	0,00	0,00	0,00	-
Verovapaa pääomatulo-osinko	30 %	0,00	0,00	0,00	-
Ansiotulo-osinko		119 500,00	44 000,00	0,00	-
Verotettava ansiotulo-osinko	70 %	83 650,00	30 800,00	0,00	-
Verovapaa ansiotulo-osinko	30 %	35 850,00	13 200,00	0,00	-
Ansiotulot yhteensä		83 650,00	128 724,01	195 848,02	-
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	16 311,75	25 101,18	38 190,36	-
Valtionvero		13 854,60	27 264,14	47 233,53	-
Yksityisliike:					
Pääomatulo-osuus	20 %	-	-	-	70 000,00
Pääomatulovero	30 %	-	-	-	15 000,00
Pääomatulovero, kun > 50 000	32 %	-	-	-	6 400,00
Ansiotulo-osuus		-	-	-	130 000,00
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	-	-	-	25 350,00
Valtionvero		-	-	-	27 643,80
Verovapaat tulot yhteensä		67 350,00	44 700,00	0,00	-
Verot + sos.kulut yhteensä		79 166,35	78 941,31	89 575,87	74 393,80
Nettotulos		120 833,65	121 058,69	110 424,13	125 606,20
Kokonaisveroprosentti		39,58 %	39,47 %	44,79 %	37,20 %

Liite 14. Tulos 200 000 euroa ja nettovarallisuus 700 000 euroa

Tulos 200 000 euroa					
Nettovarallisuus 700 000 euroa					
		A) Osinko	B) Osinko/palkka	C) Palkka	D) Yksityisliike
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00
Yrittäjän oma palkka		0,00	97 924,01	195 848,02	-
Yrittäjän palkan sosiaalikulut	2,12 %	0,00	2 075,99	4 151,98	-
Yrittäjän palkan kustannukset yhteensä		0,00	100 000,00	200 000,00	-
Yrityksen tulos ennen veroja		200 000,00	100 000,00	0,00	-
Yritysvero	24,50 %	49 000,00	24 500,00	0,00	-
Yrityksen tulos verojen jälkeen		151 000,00	75 500,00	0,00	-
Nettovarallisuus (tilikauden alussa)		700 000,00	700 000,00	700 000,00	700 000,00
Osakeyhtiö:					
Jaettava osinko		151 000,00	75 500,00	0,00	-
Verovapaa osinko	9 %	60 000,00	60 000,00	0,00	-
Pääomatulo-osinkoa		3 000,00	3 000,00	0,00	-
Verotettava pääomatulo-osinko	70 %	2 100,00	2 100,00	0,00	-
Pääomatulovero	30 %	630,00	630,00	0,00	-
Verovapaa pääomatulo-osinko	30 %	900,00	900,00	0,00	-
Ansiotulo-osinko		88 000,00	15 500,00	0,00	-
Verotettava ansiotulo-osinko	70 %	61 600,00	10 850,00	0,00	-
Verovapaa ansiotulo-osinko	30 %	26 400,00	4 650,00	0,00	-
Ansiotulot yhteensä		61 600,00	108 774,01	195 848,02	-
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	12 012,00	21 210,93	38 190,36	-
Valtionvero		8 012,50	21 329,02	47 233,53	-
Yksityisliike:					
Pääomatulo-osuus	20 %	-	-	-	140 000,00
Pääomatulovero	30 %	-	-	-	15 000,00
Pääomatulovero, kun > 50 000	32 %	-	-	-	28 800,00
Ansiotulo-osuus		-	-	-	60 000,00
Ansiotulovero:					
Kunnallis- ja kirkollisvero	19,5 %	-	-	-	11 700,00
Valtionvero		-	-	-	7 668,50
Verovapaat tulot yhteensä		87 300,00	65 550,00	0,00	-
Verot + sos.kulut yhteensä		69 654,50	69 745,94	89 575,87	63 168,50
Nettotulos		130 975,50	130 254,06	110 424,13	136 831,50
Kokonaisveroprosentti		34,83 %	34,87 %	44,79 %	31,58 %